

Ameriške sile zasedajo ozemlje okrog Tokija

Ameriške čete se izkrcale na ozemlju pri Tačikawi, japonski letalski in mornarični bazi. Japonski zunanji minister Šigemitsu konferiral z generalom MacArthurjem glede okupacije Tokija. Izločitev japonskih vojnih ladjov.—Enote britske bojne mornarice dospele v Singapor.—Rusija bo obdržala japonsko polovico Sahalina in Kurilske otoke. Stalin pohvalil zavezniške oborožene sile

Jokohama, Japonska, 4. sept.—Ameriška okupacijska cona okrog Tokija se je raztegnila, ko so se nove čete izkrcale. Priprave za vkorakanje čet v japonsko prestolnico so v teku. Poročilo pravi, da so policijski oddelki dobili navodila glede vzdrževanja miru in reda v okupacijskih conah. Pričakuje se, da bo ameriška okupacijska sila štetla čez 100,000 vojakov jutri.

Jokohama, Japonska, 4. sept.—Okrog 20,000 vojakov osme ameriške armade se je danes izkrcalo na ozemlju pri Tačikawi, japonski letalski in mornarični bazi. Nadalnjih 15,000 vojakov bo danes dospelo na ozemlje pri Tatejohohaji v bližini Tokija. Ameriške okupacijske čete bodo vkorakale v japonsko prestolnico v petek.

Poveljstvo ameriške bojne mornarice je izdalo ukaz okupacijski sili, "naj nastopa odločno. Japonci ne smejo pozabiti poraza in da plačujejo kazen za svojo agresijo in izdajstvo."

Poveljnik osme ameriške armade je general Eichelberger. On je naznanil, da se okupacija japonskih otokov vrši brez odpora s strani Japoncev. Ti so se udali v svojo usodo in ne delajo pregledav zaveznikom.

Japonski zunanji minister Mamoru Šigemitsu, ki je v imeu tokijske vlade podpisal brezpogojno kapitulacijo pred zavezniškimi silami, je danes izjavil, da je bil izločen iz japonskega ozemlja pri Tačikawi, japonski letalski in mornarični bazi. Japonski zunanji minister Mamoru Šigemitsu, ki je v imeu tokijske vlade podpisal brezpogojno kapitulacijo pred zavezniškimi silami, je danes izjavil, da je bil izločen iz japonskega ozemlja pri Tačikawi, japonski letalski in mornarični bazi.

MacArthur je naznanil izločitev japonskih vojnih ladjov. Ti ne bodo imeli nobene besede. Skoro vsi so na listi vojnih zločincev in postavljeni bodo pred sodišče, ki jim bo naložilo kazen. Trije ameriški generali—Doolittle, Le May in Twining—so izjavili, da je škoda, katero so povzročile ameriške bombe v japonskih mestih, večja nego so mislili. Vsa mesta, ki so bila tarča bombardiranja iz zraka, so v razvalinah.

Kandy, Cejlon, 4. sept.—Admiral Arthur Power, poveljnik britske bojne mornarice v vodah britske Vzhodne Indije, je triumfalno došel v Singapor na krovu križarke Cleopatre. Mine, katere so položili Japonci v zalivu, so bile odstranjene pred prihodom enot bojne mornarice v Singapor.

Priprave so v teku glede britske okupacije Malajskega polotoka. Čete bodo pripeljali transporti. Poročilo pravi, da sta dva transporta že pripeljala čete v Singapor.

Manila, Filipini, 4. sept.—General Tomoyuki Jamašita, vrhovni poveljnik japonskih oboroženih sil na Filipinskih otokih, se je podal. Od njegove nekdanje močnejše sile je ostalo le nekaj tisoč vojakov.

Jamašita in ostanki njegove sile so se podali amerškemu generalu Wainwrightu, ki je bil nedavno osvobojen iz ujetniškega taborišča v Mandžuriji, in

Obvezno delo za vojne zločince

Amerika pojasnila svoje stališče

Washington, D. C., 4. sept.—Amerika je zavzela stališče, da se mobilizira za obvezno delo v državah, ki so postale žrtve nacistične agresije, le nemške vojne zločince. To je bilo razkrito, ko se je vrnil v Washington iz Moskve Edwin W. Pauley, reprezentant Amerike v zavezniški komisiji za reparacije.

Na vprašanje reporterjev, ali so Rusija, Francija in nekatere druge države, o katerih je znano, da zahtevajo reparacije v obliki obveznega dela, podprle stališče Amerike, je Pauley odgovoril, da o tem niso razpravljali v Moskvi.

Načelo obveznega dela je bilo odobreno na konferenci velike trojice v Jalti na Krimu. Ta zadeva ni prišla na dnevni red na konferenci velike trojice, ki se je vršila v Potsdamu, Nemčija. Deklaracija, objavljena po zaključku poudarske konference, omenja več vrst reparacij, ne pa obveznega dela.

Pauley je dejal, da so bile vse države v okviru Združenih narodov, katere je opustošila nacistična vojna mašina, pozvane, naj predložijo svoje zahteve glede plačitve odškodnine konferenci zunanjih ministrov veseli, ki se bo vršila v Londonu.

Byrnes odpotoval v London

Konferenca zunanjih ministrov veseli

Washington, D. C., 4. sept.—Državni tajnik James Byrnes je zapustil Washington in odpotoval v London, kjer se bo prihodnji teden pričela konferenca zunanjih ministrov petih veselih—Amerike, Velike Britanije, Rusije, Francije in Kitajske. Svet zunanjih ministrov veseli je bil ustanovljen na konferenci velike trojice v Potsdamu, Nemčija.

Zunanji ministri bodo razpravljali o važnih problemih, ki čakajo rešitve. Med temi so oni, ki se nanašajo na italijanske kolonije v Afriki in otoke na Sredozemskem morju. Kolonije so Libija, Eritreja in Somalija. Na konferenci bo padla odločitev, ali bodo vrnjene Italiji ali ne. Možnost je, da bodo prišle pod poverjeništvom zavezniških veselih.

Zunanji ministri bodo sestavili tudi mirovne pogodbe za Italijo, Bolgarijo, Rumunijo, Ogrsko in Finsko, bivše satelite osišča. Odločitev bo padla tudi glede začrtanja nemške meje na zapadu in mednarodne kontrole Porurja in Porenja. Vse zaključke, sprejete na konferenci zunanjih ministrov, morajo odobriti vlade Združenih narodov, preden stopijo v veljavo.

Razpust vladnega odbora napovedan

Washington, D. C., 4. Sept.—Vojni delavski odbor bo kmalu razpuščen. Napoved je izrekel George W. Taylor, načelnik odbora. On je izrazil upanje, da bo na konferenci reprezentantov delavcev in delodajalcev, ki se bo vršila prihodnji mesec v Washingtonu, ustanovljen nov stroj, ki bo reševal nastale konflikte.

Svobodne volitve na Japonskem

Tokio, 4. sept.—Uradno naznanilo pravi, da se bodo vršile svobodne volitve na Japonskem v januarju prihodnjega leta. Take volitve določajo pogoji, katere so zavezniški narekovali Japonci. Pričakuje se, da bo sedanja japonska vlada kmalu resignirala.

SPORAZUM GLEDE ZASEGE IMETJA NEMCEV

Vprašanje investicij državljanov zavezniških dežel

ODŠKODNINA AMERISKIM KOMPANIJAM

Berlin, 4. sept.—Reprezentanti Velike Britanije, Rusije, Amerike in Francije, veseli, ki vladajo Nemčiji, so se v bistvu sporazumeli glede zasege imetja, ki so ga Nemci v pričakovanju poraza v vojni skrili v zunanjih državah. Zedinili se niso še o vprašanju, kaj naj se zgodi z denarjem, katerega so državljani zavezniških držav vložili v nemške industrije. Znano je, da imajo ameriške kompanije, med temi Ford Motor Co., General Electric Co. in General Motors Corp., investicije v Nemčiji.

To vprašanje je bilo predmet diskuzije na seji članov zavezniške kontrolne komisije. Sprejet ni bil noben zaključek, toda naznanilo pravi, da se bodo diskuzije nadaljevale.

Finančni svetovalci zavezniške komisije so se zedinili glede procedure v zvezi s konfiskacijo nemškega imetja v zunanjih državah, zlasti v Švici, Španiji, Švedski in Argentini. Nemška imetja so bila zasežena v Veliki Britaniji, Franciji in Sovjetski uniji.

Uradniki I. G. Farbenindustrije, nemškega koncerna, so na zaslišanju pred zavezniškimi avtoritetami priznali, da so imeli denarne sklade v zunanjih državah, preden je Hitler prišel na krmilo, ker so imeli novo vojno pred očmi.

Reprezentanti veseli so prišli do zaključka, da so nemški industriji, bankirji in trgovci zlorabljali zunanjo trgovino kot vojno sredstvo. Ta jim je služila tudi v ekonomski in vojaški špionaži. Iz tega razloga so se odločili za uničenje vseh nemških rezerv v tujini, ki bi jim lahko služile v iste namene v bodočnosti.

Vprašanje odškodnine ameriškim kompanijam je bilo tudi na dnevnem redu. Slučaj Ford Motor Co. je bil omenjen. Ta kompanija ni dejansko posedovala velikih tovarn v Kolinu, temveč nemški koncern. Ford Motor Co. je posedovala 52 odstotkov kapitala nemškega koncerna.

Ameriško orožje ostalo v Indiji

Zavezniške sile ga ne potrebujejo

Kalkuta, Indija, 4. sept.—Nekje v Indiji so ogromna skladišča ameriškega orožja, ki bo ostalo tamkaj. Ta predstavljajo spomenik zapravljanja v vojnem času.

Iz teh skladišč so dobivale orožje, strelivo in drugi vojni material zavezniške sile v Indiji, Burmi in na Kitajskem. Vse to je bil dragocen zaklad teh sil, dokler ni Japonska kapitulirala. Vrednost materiala se je pred zaključčenjem vojne cenila na milijarde dolarjev. Sedaj predstavlja le odlomek prejšnje vrednosti.

Kakor skladišča ameriškega orožja v drugih državah, je tudi skladišče v Indiji postalo problem za vojaške avtoritete. Te bodo morale odločiti, kaj naj se stori z vojnimi materialom. Možnost je, da bo del materiala odpeljan v Ameriko.

Polkovnik Raymond C. Constable, nadzornik skladišča, je namignil, da bodo zaloge streliva vržene v morje, kjer ne bodo napravile nobene škode.

Premier Attlee odgovoril kritikom

Velika Britanija mora držati oboroženo silo

London, 4. sept.—Clement Attlee, predsednik delavske vlade, je odgovoril onim, ki kritizirajo demobilizacijski načrt. V svojem govoru po radiu je naglasil, da mora Velika Britanija držati močne sile pod orožjem, čeprav je vojna končana. Te sile so potrebne za vzdrževanje miru v povojni dobi.

Attlee je dal zagotovilo, da bo Velika Britanija podpirala napore za ustanovitev novega svetovnega reda, v katerem vojne ne bodo mogoče. Omenil je kritično situacijo v Evropi, na Daljnem vzhodu in v kolonijah britskega imperija.

"Najtežavnejša doba okupacije bo nastala prihodno zimo," je dejal. "Pomanjkanje živil in drugih potrebščin bo postalo akutno. Naša dolžnost je ustvariti pogoje v Evropi, ki naj bi pospešili ekonomsko obnovo brez nasilja. Velika Britanija ima interese tudi v južnovzhodni Evropi in Sredozemlju. Skrbeti bo morala, da ljudstva dobe vlade, kakršne hočejo."

Attlee je dejal, da so nastale poteškoče v Evropi po zaključku prve svetovne vojne, ker se zmagovalci niso mogli zediniti o načrtih in smernicah za preprečenje nasilja. Nastale so razmere, ki so ugodile pot izbruhu druge svetovne vojne.

Premier je govoril potem, ko je Kongres srbskih vojakov izjavil, da naj vlada, naj takoj podvzame korake za podpravljanje vodilnih industrij.

Kaišek obljubil politično enakopravnost

Apel na kitajsko ljudstvo za enotnost

Čungking, Kitajska, 4. sept.—Generalissimo Čiang Kaišek je naznanil, da bo centralna vlada sankcionirala politično enakopravnost vseh strank z namenom, da Kitajska postane demokratična država v povojni dobi. On se je izrekel tudi za razpust privatnih armad. Med temi so one, katere vzdržujejo kitajski komunisti.

"Slovesno izjavljam, da bodo vse oborožene sile, ki se podvzamejo reorganizirani in obljubijo, da se bodo pokorile centralni vladi, popolnoma enakopravne," je dejal Kaišek v poslanici kitajskemu ljudstvu. "Kitajska ne sme imeti privatnih armad. Kar potrebujemo, je enotnost v interesu dežele."

Kaišek je izdal poslanico/po konferenci s Tentungom, voditeljem kitajskih komunistov. Slednji je bil gost na banketu, ki so ga priredili člani ljudskega političnega sveta. Kaišek je dejal, da je vesel, ker se je sestal z voditeljem kitajskih komunistov po brezpogojni kapitulaciji Japonske pred zavezniški.

Centralna vlada je apelirala na vse kitajske stranke in grupe za enotnost. Naglasila je, da bo enotnost pospešila reševanje povojnih problemov in utrdila podlago, na kateri bo zgrajena demokracija.

Skladišča so na ozemlju, ki obsega dvajset kvadratnih milj. To morda pojasnjuje, zakaj še ni kraj, v katerem se nahajajo, razkrit.

Strelivo vključuje 4000 funtov težke bombe, 756,000 min vseh vrst in čez milijon topniških nabojev.

Pritisk za zvišanje podpore brezposelnim

Delovski voditelji nastopili pred senatnim odsekom

POVOJNO ZASEDANJE KONGRESA

Washington, D. C., 4. sept.—Voditelji delavskih unij so nastopili pred senatnim odsekom za finančne zadeve in zahtevali sprejete zakonskega načrta, da se brezposelnostna podpora zviša na \$25 na teden in plačuje 26 tednov v letu.

Harvey W. Brown, predsednik Zveze strojnikov, je dejal pred člani odseka, da bo deset milijonov delavcev izgubilo zaslužek v dobi preureditve industrij, ki so bile doslej udeležene v proizvodnji vojnega materiala, za proizvodnjo civilnih potrebščin. Senator Vandenberg, republikanec iz Michigana, je predlagal kompromis. Na podlagi tega naj bi se plačevanje podpore podaljšalo, ne pa zvišala vsota, ki je zdaj \$20 na teden. Izgleda, da bo njegov predlog sprejet.

F. E. Black, predsednik delavske federacije v Kansasu, je pobijal Vandenbergov predlog. Izjavil je, da delavci zahtevajo večjo brezposelnostno podporo. Njegovo stališče je podprl Edward H. Weyler, tajnik delavske federacije v Kentuckiju.

Lloyd Klenert, tajnik mednarodne unije tekstilnih delavcev, včlanjene v Kongresu industrijskih organizacij, je dejal, da bodo milijoni ameriških delavcev odvisni od brezposelnostne podpore v dobi preureditve industrij za proizvodnjo civilnih potrebščin. Senator Brewster je priznal, da so industrije odpustile veliko število delavcev, zato pa je naglasil, da je pomanjkanje delavcev na farmah.

Senatni odsek je zaključil zaslišanje. Senatorji in kongresniki se vračajo v Washington, ker se bo kongres ponovno sestel v svojem zasedanju v aredu. To bo prvo, odkar je bila vojna končana s kapitulacijo Japonske.

Predsednik Truman bo naslovil poslanico kongresu s priporočili glede reorganiziranja federalnih departamentov, znižanja dohodninskega davka, demobilizacije oboroženih sil in sprejetja zakonskih načrtov glede zboljšanja in razstignitve sistema socialne zaščite.

Hirohito "obvestil" pradede o porazu

Zasedanje japonskega parlamenta sklicano

San Francisco, Cal., 4. sept.—Radio Tokio poroča, da je cesar Hirohito slovesno obvestil svoje pradede, da je Japonska izgubila vojno in da jo je zadel največja nesreča v njeni zgodovini.

Hirohito je obiskal tri "svetišča" svojih pradedov v bližini cesarske palače. Mohi je pred grobnicami prejšnjih cesarjev in jih informiral, da je vojna končana s porazom Japonske in zmago zaveznikov.

Danes se je pričelo zasedanje japonskega parlamenta v navzočnosti Hirohita. Tokijako poročilo pravi, da je premier Higasi-Kuni izbral pet mož, ki mu bodo pomagali pri rekonstrukciji dežele. Ti so Jošio Kodama, Sinsaku Tamura, Tojohiko Kagawa, Jiro Osaragi in Teruhiko Ota.

Vodilni tokijski listi zahtevajo odpravo vladnih kontrol in načrtno gospodarstvo. Slednje mora igrati vodilno vlogo v pripravi na obnovo Japonske.

Senator Taft zahteva preiskavo

Washington, D. C., 4. Sept.—Senator Taft, republikanec iz Ohia, je zahteval kongresno preiskavo zavrta japonskega napada na Pearl Harbor. Dejaj, da je poročilo, ki sta ga objavila odbora mornarice in armade zadnji teden, ne razkriva vseh dejstev. Kongres naj ugotovi, kdo je odgovoren za napad na Pearl Harbor.

Japonski admiral izuril samomor

San Francisco, Cal., 4. sept.—Radio Tokio poroča, da je admiral Matsumoto Morizumi izvršil samomor iz obupa, ker je Japonska kapitulirala pred zavezniški.

Francija odpravi odmerjanje kruha

Pariz, 4. sept.—Vlada je naznanila, da bo odpravila odmerjanje kruha v bližnji bodočnosti. Akcija zavisi od pridelka žita.

Kongresni odsek proučuje poveljno naseljevanje

Odsek zvezne poslanske zbornice za naseljevanje in naturalizacijo je tekom tekočega poletja obdržal zasliševanja v različnih krajih države z namenom, da pronajde, kakšne spremembe bi bile potrebne z ozirom na naseljevanje in naturalizacijo in iz vidika tozadevnih poveljnih potreb in razmer. Zasliševanja so se že vršila v New Yorku, Clevelandu, Chicagu in San Franciscu, a nadaljna te vrste zasliševanja bodo obdržavana v Los Angelesu in El Pasu.

Omenjena zaslišanja bodo nudila podlago za priporočila, ki morajo biti predložena kongresu na sledeča vprašanja: Ali naj se naseljevanje docela omeji, kot priporočajo nekateri, ali naj Amerika še nadalje drži odprta vrata dotoku nove krvi, ki prinaša s seboj novo stimulacijo? Ali naj obdržimo ta sistem preuredimo? Smo li dosegli dobro, ko je treba odpraviti rasno diskriminacijo in predpostaviti iz naših naseljeniških zakonov in naturalizacije? Kakšno odgovornost, če sploh katero, nosi Amerika v pogledu nujnosti zavetja vsaj nekaterim od tisočev preganjenih in brezdomcev preko morja? Kaj bi se dalo ukrepati, da se odstranijo zapreke, ki še vedno zabranjujejo naturaliziranje mnogim poštenim in lojalnim nedržavljanom v Zdr. državah?

Zasliševanja v New Yorku so se bavila predvsem in posebno z zadevo naseljeniške kvote za Nemce, dalje z že določenimi deportacijami in naturalizacijo. Ena glavnih prič pri zasliševanju je bil Lewis Read, gl. direktor organizacije Common Council for American Unity. Mr. Lewis je bil proti taki zakonodaji, ki bi za daljšo dobo spremenila kvoto, določeno za Nemce, ali pa diskriminirala proti nemškemu ljudstvu kot takemu.

Po drugi strani pa je priporočal, da se zabrani vstop v Zdr. države "takim osebam, ki ne verjamejo v demokratično formo vlade in so ji nasprotne." Opomnil pa je, da bi postavljeno dajstvo, ki bi za določeno dobo po vojni prekinilo naseljevanje iz sovražnih dežel kot je Nemčija, bilo dobrodošlo, ako bi se poskrbelo za vključitev določb, ki bi dovoljevale izjeme v slučajih združenja ločenih družin, dalje za prepustitev takih naseljenjcev, ki morejo dokazati, da so bili nasprotniki nacizma ali pa njegove žrte, kot tudi za osebe, rojene v Nemčiji, ki pa niso nemške narodnosti, ter za take, ki so bili izven Nemčije že pred izbruhom vojne.

Z ozirom na deportacije je Lewis Read priporočal, naj bi državni pravnik, ki mu je sedaj dano na voljo, da ravna po svoji predvarnosti glede preklica deportacijske odreditve v gotovih vrednih slučajih, raztegnil to na vse one slučaje, kjer uvidi, da bi deportacija povzročila "neupravičeno krivico ali pa bi bila v nasprotju s koristmi Zed. držav." To naj bi se izvajalo na isti podlagi kot se izvaja recimo pomilostitev v gotovih kriminalnih slučajih, ko bodisi predsednik ali pa guvernirji naših 48 držav pomilostijo gotovo obsojeno osebo. Predsednik ali pa kak drug vladni uradnik bi moral imeti isto pravico, da prepreči krivično deportacijo v nepredvidenih okoliščinah deportacijskih slučajev.

Med navesti mr. Lewisa je bilo tudi priporočilo, da naj ne bodo podvrženi deportaciji taki nedržavljan, ki so prišli v to deželo kot otroci in so živeli tukaj dolgo vrsto let. Dalje je priporočal, da se uvede postava, ki bi določala dobo desetih let bivanja v tej deželi kot zadostno, da se smatra kot zaželeno nedržavljan, ki so sicer prišli v to deželo nepostavno, a so bili v vseh drugih ozirih vzgledni in dobri prebivalci ter osebno ljudje dobrega moralnega značaja. Istotako je priporočal olajšanje dobave državljanstva za vse one stare naseljenjce, ki živijo tu že dolga leta—mnogi od teh imajo tudi svoje sinove v armadni službi. Zato pa naj bi se v njih slučajih napravila izjema, da bi se jim ne bilo treba učiti predpisanih naukov za dobavo državljanstva, kadar za isto zaprosijo. Dalje naj bi Zed. države raztegnile pravico do zaposlitve za državljanstvo na vse zaželjene nedržavljanke (ki žive tu za stalno), neglede na izvor.

Edward J. Shaughnessy, pomožni naseljeniški komisar, je povedal odseku poslanske zbornice, da je sedaj odredjena deportacija za 6.960 nedržavljanov, od katerih jih je 144, ki so zabeleženi kot prevratni elementi, a 4.188 pa je označenih za kriminalno skupino, torej nedržavljanov, ki so zagrešili ali pa sodelovali v zagrešitvi zločinov.

Razne priče, ki so bile zaslišane, so izjavile, da bo ostalo mnogo družin deportiranih v največji revščini in potrebi, ker bodo ostale brez rednika. Vse priče so se strinjale z nasvetom mr. Lewisa, da se uvede zakon določene dobe bivanja v tej deželi z ozirom na nepostavno doleže tujce v tej deželi, ki so po sedanjih zakonih podvrženi deportaciji.

Maček spet napadel maršala Tita

Volitve v Jugoslaviji ne bodo svobodne

Pariz, 3. sept.—Dr. Vladimir Maček, bivši vodja hrvaške kmečke stranke, ki je dobil zavetje v Franciji po begu iz Jugoslavije z Nemci vred, je ponovno napadel maršala Tita, predsednika jugoslovanske vlade. Dejal je, da volitve, ki so bodo vršile v Jugoslaviji pod Titovim režimom, ne bodo svobodne.

(Maček, katerega so proslavljali kot voditelja Hrvatov, je prejel denar iz Italije za financiranje kampanje in zarotniških aktivnosti proti belgradski vladi v predvojni dobi. To dejstvo je bilo razkriti v dnevniku grofa Ciana, bivšega italijanskega zunanjega ministra in zeta diktatorja Mussolinija. Ciano je bil ustrelen preteklo leto. Fašistična Italija je dala zavetje Paveliću, ki je bil udeležen v zaroti proti kralju Aleksandru, ki je bil umorjen v Marseillesu, Francija. Hitler je po napadu na Jugoslavijo imenoval Pavelića za predsednika luterske vlade v Zagrebu.)

Maček je v razgovoru z reporterji dejal, da bo kmalu odpoval v London, kjer bo konferiral s člani delavske vlade. "Sedanjí politični ustroj v Jugoslaviji ne daje nobene garan-

"Let us Safe Guard" YOUR HEALTH by spraying D. D. T.

NEW MIRACLE KILLER

It kills INSECTS, ROACHES, Bed Bugs etc., by expert men. AT LOW COST.

Call us today for estimates. **HARRIS CHEMICAL CO.** 3069 Milwaukee Ave. KEYSTONE 8877

Kaj želite izvedeti o družinskem financiranju ali lastovanju doma?

Vaše uprašanje \$5.00 lahko prinese

Vprašajte, hranite ali izposodite si pri

SECOND FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN. 26th and Pulaski Road

cije, da bodo demokratična načela upoštevana pri volitvah," je rekel Maček. "Volili ne bodo mogli izraziti svojega mnenja. Mir na Balkanu zahteva demokracijo v Jugoslaviji, to pa lahko zanjamo le zavezniki vesile. Druga izhoda ni."

O zunanji politiki, ki jo izvaja Titova vlada, je Maček dejal, da je zmotna. On kot Hrvat želi, da bi Trst prišel pod Jugoslavijo. Ako bi bila Jugoslavija nacionalistična, bi Trst dobila, dočim ni upanja, da bi prišel pod Jugoslavijo, katero vlada maršal Tito.

London, 1. sept.—Poročilo iz Belgrada pravi, da se bodo splošne volitve v Jugoslaviji vršile 11. novembra.

Prvi udarec podtalnih nacijev

Dunaj.—ONA—Pretekli četrtek, 23. avg., je bil izvršen prvi atentat, odkar so sovjetske sile prispele na Dunaj, katerega pripisujejo nacističnemu podtalnemu gibanju. Protitankovska mina je bila položena v Goethe Hofu, komunističnemu glavnem stanu.

Omenjeno poslopje se nahaja v 21. okraju, severno od Donave, kjer žive večinoma delavci. Škode je bilo precej, toda ranjen ni bil nikdo. Krivci so najbrže člani neke tolpe, ki je že dalje časa pošiljala grozila pisma socialističnim, komunističnim in drugim političnim prvakom.

DAROV ZA STARI KRAJ

Za revne vojne žrtve v starem kraju so nadalje poslali prispevke kot sledi: Društvo št. 29 SNPJ, Thomas W. Va., iz blagajne \$10, in nabralo med rojaki \$60; skupaj \$ 70.00. Darovali so: Andy Sulman, Lenhart Werdeine, Frank Lenek, Frances Mlekush, Jakob Klewisher, John Nared, Anton Vidmar, Andy Vidmar, Blad Paulsek, Louis Gruen, Andrej Kovach in Sebastian Gasser vsak po \$5. Poslal Lenhart Werdeine, tajnik. Društvo št. 81 SNPJ poslalo dobiček v ta namen pripravega pisika v višini \$237.56, ter \$4.50 od posameznih darovalcev; skupaj \$242.00. Poslal Kaytan Erznodnik, predsednik. Pri društvu št. 115 SNPJ, Joliet, Ill., daroval Anton Zetko. Poslala Helena Sternika, tajnica. Joseph Černe, Miami, Fla. 10.00. Anton Wozel, Miami, Fla. 5.00. Za oba poslal Anton Wozel. John Yuravovich, Hammond, Ind. 4.00.

Prejeli so: \$ 302.00. Skupaj do sedaj prejeto v gl. uradu SNPJ \$11,518.02. V. CANKAR, gl. predsednik.

"PROLETAREC" Socialistično-delavski tednik Glasilo Jugoslovanske soc. zveze in Prosvetne matice. Pisan v slovenskem in angleškem jeziku. Stane \$3 za celo, \$1.75 za pol, \$1 za četrt leta. NAROČITE SI GA! Naslov: **PROLETAREC** 2301 South Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.

VLOGE v tej posojilnici: varovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C. Sprejemamo osebne in družinske vloge LIBERALNE OBRESEI St. Clair Savings & Loan Co 6235 St. Clair Avenue - Mend. 5670 CLEVELAND, OHIO

Put YOUR SAVINGS To Work Today **3%** Vaga vloge je varovana do \$5,000 po Zed. državni vladni agenciji. Vabimo osebne, zapuščinske, parnerske, korporacijske in skupne vloge. Hranite PISMENO Pišite za pojasnila in pošljite ček ali pošto nakasno Vrednosti: \$5,000.000.00 FR. KOSMACH, pred.

ST. PAUL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN

Zgodovina krompirja

Tekom vojne smo bili vsi prisiljeni do gotove mere spreminjati svoje navade glede hrane, kajti marsikaj je izginilo iz polic v grocerijah ter hladilnic v mesnicah. Da, gospodinjice so bile primorane kupiti za družino jestvine in živila, ki so bila na razpolago, in za katera je bilo dovolj—točk. Vključ vsemu temu pa vemo, da je mnogo ljudi, ki se nočejo privaditi novim jedem in se jih otepaajo kot likor le mogoče. Zgodovina krompirja nam najbolj zgovorno priča o tem.

Sicer je danes težko verjeti, da je bil krompir svoj čas nepopularna jed, ali bil je baš to v pogledu Evropejcev 16. stoletja. Navaden in slahek krompir prihaja iz južne Amerike, kjer so ga odkrili prvi raziskovalci. Evropejci so slahek krompir kaj kmalu sprejeli kot užito hrano, ne pa tako navadnega krompirja, ki se jim je precej dolgo upiral; le Irski ga je sprejela v potrebi kot blagoslov.

Na Angleškem so spocetka gledali na krompir kot na neko novost in so ga sadili po vrteh, čeprav ga je Angleška kraljeva akademija priporočala kot nadomestilo za prideleke, ki so se po sebi v letu 1663 zelo slabo uspeli in je pretila ljudstvu lakota. Navzlic vsemu temu so Angleži sprejeli krompir kot užito hrano šele proti koncu 18. stoletja. Drugod po Evropi tudi ni dobil krompir prej posebnega priznanja—kmetje so ponekod celo sumili, da krompir zastruplja zemljo, v kateri raste. Fridrik Veliki je poznal vrednoto

PINK ACCORDION STUDIO Poučuje in daje instrukcije Izkusnem učitelju. Prodaja in popravila vseh velikosti akordione POPRAVILA JAMCENA Ima tudi note za akordion Zmerne cene.—Lastnik na: 4824 MAPLE DEARBORN, MICH. Phone CBdar 0833.

E. S. WATKO Funeral Director Office & Chapel 958 E. Grand Blvd. - Tel. PL. 0222 DETROIT Member of Young Americans #564 SNPJ REASONABLE PRICED FUNERALS

OPERATORS

EXPERIENCED ON SEWING MACHINES Single Needle, Surgers, Hemmers, Button and Buttonhole; Special Now is the time to secure your future. Take a steady and permanent, good paying position in a large wash goods factory. Pleasant working conditions, well illuminated factory. Good pay year round. Paid insurance, hospitalization and life insurance.

TABIN-PICKER AND COMPANY 4119 BELMONT AVENUE

SLOVENIAN MEN—WE NEED YOU FOR General Factory Work

20 TO 45 YEARS OLD 70 cents per hour to start. Time and half over 40 hours. 54 hour week. Incentive bonus Day and night work, five percent extra for night work

THOMAS MOULDING FLOOR MFG. CO. 4528 West 51st St.

POTREBUJEMO ŽENSKÉ

ZA DELO V KUHINJI, POMAGATI STREČI NA MIZO IN ČEKIRATI

DELATI SALATO IN POSTREŽNICE PRI MIZI

STALNO ALI LE ZAČASNO DELO Uniform obleko in hrano damo prosto Izvrstno dobro delovno stanje

"WLB Approved wage schedule and merit rating"

DANLY MACHINE SPECIALTIES, INC. 2100 So. 52nd Ave., Cicero, Ill.

Oglasite se v upošlevalnem uradu na 1925 So. 52nd Avenue Odprto od 8. jutro do 6. ure pop.

krompirja in je poslal vojake, da so prisilili kmete k sajenju krompirja.

V Franciji pa je bil krompir spocetka smatran za delikatese, ki je bila servirana le kraljevi mizi. Pozneje, malo pred francosko revolucijo, je francoski znanstvenik in agrikulturnist Antoine-Augustin Parmentier prišel priporočati sajenje in gojenje krompirja kot nadomestilo za prideleke, ki so se ob ravni letinah slabo obnesli. Pri tem mu je pomagal kralj Louis (Ludvik) XVI., ki je nosil krompirjev cvet v gumbnici, dočim si je kraljica Antoinetta vpletala krompirjeve cvete v lase, da bi tako pomagala popularizirati krompir.

Na Bavarskem je vpeljal sajenje krompirja ameriški znanstvenik Benjamin Thompson, ki se je poslužil spletke, da je pokazal ljudem vrednoto krompirja. Thompson je bil namreč častnik v armadi ameriških rojalistov, ki so šli v Anglijo, ko je v Ameriki izbruhnila revolucija.

POPRAVEK OGLASA

V oglasu naznanilo in zahvala za pomoč John Jordanom, priobčen v Prosveti 22. avgusta, bi se morale glasiti: Andy in Dan Jordan, brata in Frank Valentine in družina iz Bessemerja, Pa. Namesto: da so iz Windber, Pa. Mrs. Jennie Jordan.

Prve vknjižbe na posojila za prenovljenje in refinanciranje, dobite po zmeri obrestni meri pri:

KORUNA SAVING & LOAN ASSOCIATION 2892 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. Rockwell 0538

ŽENSKÉ

ki ste bile uposlene v vojni industriji

Ali gledate za delo?

TELEFON KOMPANIJA RABI

HIŠNICE (JANITRESSES)

Ženske za čiščenje v vseh delih mesta

od 5:30 pop. do 12. ure ponoči

Rabimo tudi

POMAGALKE V JEDILNICI

Oglasite se v upošlevalnem uradu za ženske

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY v pritličju 309 W. Washington St. CHICAGO

cija. V Angliji si je stekel precej zaslug v bavarski vojvoda ga je povabil, naj pride na Bavarsko in reorganizira armado in topničarstvo.

Tekom njegove službe na Bavarskem je Thompson ukazal okoli taborišče in po njegovem ukazu so sadili povečini—krompir. Ko so odhajali vojaki potem domov na dopust, so nesli s seboj krompirja za seme in pa, da so širili na ta način njegovo slavo—in res je krompir kmalu postal pravi blagoslov v prehrani evropskega ljudstva... FLIS.

STEKLO NA OPRAVI JE OKRASEK IN NOVOST!

Vsak kos vašega pohištva lahko okrasite z ogledalnim steklom, še posebno omare in male mizice. Mogoče bi radi izvedeli za tovrsto tako poslužno, ta je: Normal Glass Company, 7530-32 S. Halsted St., Chicago. Vrhna stekla za omare stanejo po \$3.00 in več. Naš zastopnik pride k vam, da pomeni in vam pove ceno njih doma narejenih stekel in ogledal.—Pokličite STEwart 6040... Prosto, brez obveznosti za poslužno.

V blagi spomin prve obletnice smrti

Minulo je že leto dni, od kar je preminula naša preljuba mati in sestra

AGNES MUZEK (LALICH)

Da naše življenje na lasu visi, to smo še večkrat slišali, naj bode star ali mlad, v hladni grob se mora podati. Pokojnica je bila doma nekje na Spodnjem Štajerskem, po domače so klicali Marija Dobova. Kakor hitro je prišla v Ameriko, si je naročila list Prosveto in bila vedno zvesta članica SNPJ do svoje smrti. Iskreno se zahvalim vsem za darovane ji vence in za darove za maše, še posebno lepa hvala mrs. Pukanich in mrs. Strinich za njih dobroto ob času žalosti ob smrti pokojnice. Počivaj v miru in lahki na Ti bode ameriška semlja.—Žalujoci ostali: Bernadine Weiler, Agnes Petrin in Ann Marie Gasa, hčere in jaz njena sestra Anna Shobach v Gary, Indiana.

Naznanilo in zahvala

Tužnega srca naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da je 10. julija preminul naš ljubljni soprog in oče

JOHN SURINA

Pokojni je bil rojen 9. junija 1900 v Jugoslaviji. V Ameriko je prišel leta 1921 in sicer v državo Utah, kjer je bil do leta 1938, nakar se je preselil leta 1941 v Montrose, Colorado, kjer se je letga leta poročil s Antonio Milkovich. V tem okraju je živel do 1944 in od tam je šel delat za Denver and Rio Grande Western železnico. Neureča ga je zadela, ko je delal na mostu blizu Walsenburga, Colo. Pripeljan je bil v bolnišnico v Salida, Colo., kjer je podlegel za poškodbami, pokopan pa je bil 15. julija v Montrose, Colo. Pokojni je bil član društva št. 288 SNPJ v Somersetu, Colo. Iskrena hvala vsem, ki ste nam na kateri koli način pomagali ob uri težke žalosti. Ljubljni moči in očem, šelimu Ti mirnega počitka. Tvoj spomin ostane v naših srcih do konca našega življenja.—Žalujoci ostali: Antonia Surina, soproga: Katherine Milkovich, pastorka: Mary Klarich, sestrična. Somerset, Colo.

Naznanilo in zahvala

Žalostnega srca naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancom tužno vest, da je dne 28. julija 1945 preminul nagle smrti naš ljubljni soprog in oče

MATT MUSICH

Rojen je bil 30. jan. 1885 v Dragovanju vasi, fara Dragotuš, okraj Črnomelj v beli krajini. V to deželo je prišel leta 1905 in sicer na Hibbing, Minn. Leta 1916, po tisti ponesrečeni stavki, se je naselil na Gilbert, Minn. in tam živel do leta 1928, nakar se je radi slabih delavskih razmer preselil na West Allis, Wis., kjer je potem živel do svoje smrti. Bil je mirnega in poštenega značaja, zvesti društvenik, marljiv delavec in goreči zagovornik izkoriščanih. Ob smrti je bil član društva št. 104 SNPJ in društ. 225 ABZ, ter SANSa in član unije City Workers A. F. of L. Članstvo omenjenih organizacij, kakor tudi mnogo prijateljev in somišljenikov mu je položilo veliko krasnih rož in vencev, mnogo jih je pustilo delo in dali so svoje avtomobile na razpolago ter vozili v sprejedu na mirovdvor. Vsebo je preveč prostora navesti imena vseh posameznikov, zato se na tem mestu prav lepo zahvalimo vsem skupaj. Hvala lepa sosedom za toliko pomoč, mojim bratom Joe in Steve Stefan in njih ženam, ter Frances Musich iz Waukegana, Ill., ki ste nam pomagali in bili v pomoč pri nas ves čas. Srčna hvala njegovim trem bratom, ki so prišli od tako daleč na pogreb in sicer Peter Musich, žena in sin iz Joliet, Ill., Michael in žena iz Dearborna, Mich., ter Joe in žena, katere je moja sestra, iz Chicago, Ill. Nadalje Joe Musich in žena iz Sheboygana, Wis., Frank Matiček in žena iz Racina, Wis., Christine Mosley iz Chicago, Ill., Članicam društ. "Venera" št. 192 SNPJ, Rudy Singerju, pred. društ. št. 104 SNPJ za lep in ginjaiv govor ob krsiti, ter predsednici društ. št. 225 ABZ mrs. Glach. Pogrebnuemu zavodu Frank Ermenc, za tako lepo ureditev pogreba, kateri se je vrtil po civilnem obredu. Še enkrat naša najlepša hvala vsem in za vse, kar koli ste nam dobrega storili v urah naše velike žalosti. Tebi na, dragi soprog in oče, šelimu počivaj v miru in lahki na Ti bode ameriška semlja.—Žalujoci ostali: Mary Musich, soproga: dva sinova John v Honolulu, P. I., Mat-hew v U.S. Navy; hčerka Josephine doma; sinah Gertrude, vnuk Gerald in vnukinja Beverly, ter štiri bratje, Peter, Joe in Michel tukaj in John na v starem kraju. West Allis, Wis.

Glasovi iz naselbin

NADALJEVANJE RAZPRAVE O REPREZENTACIJI NA KONVENCIJAH

Duluth, Minn.—V Prosveti z dne 29. maja t. l. je bil priobčen nasvet za nov sistem volitev delegatov za konvencije SNPJ. Teden pozneje, 6. junija, je k temu komentiral brat uredništva glasov med kandidati, kar je pa že sam rešil s tem, da sugestira ožje volitve.

Moje namen je bil, da stvar zanesem pred članstvo v razpravo, v kateri bi se prineslo na dan druge dobre popravke k nasvetu, in če bi se članstvo zdelo koristno za jedrno, pa bi poskušali. Poskuse smo delali od vsega početka naše jednote, zato smo napredovali.

V dotični Prosveti je moj nasvet prečel tudi brat Frank Barbič. Njemu se jako čudno vidi, zakaj bi nekateri tako radi hranili denar jednoti prav ob časi konvencij, potem pa v dolgi jeremijadi svetuje, kako bi se lahko "prihranilo" denar jednoti po njegovem priporočilu in pravi: "Upoštevajte ta moja priporočila, ki niso vsiljiva."

Na osmi redni konvenciji sem bil v poverilnem odboru in videl sem, da ta odbor zadržuje potek konvencije s svojim delom. Na deveti redni konvenciji, kjer nisem bil delegat, sem zasledoval njen potek doma. Zopet sem videl, da se konvencije zadržuje radi dela poverilnega odbora (do takrat je predsednik SNPJ imenoval poverilni odbor šele potem, ko je otvoril konvencijo), videl sem, da bi se lahko pospešilo delo konvencije če bi ta sprejela predlog resolucije, katera bi nalagala predsedniku SNPJ, da za bodoče konvencije pismeno imenuje poverilni odbor izmed izvoljenih delegatov, in da se mora ta odbor sniti skupaj dan pred začeto konvencije, in opravi svoje delo tako, da bo lahko poročal takoj prvi dan konvencije o svojem delu, kar bi pospešilo delo na konvenciji. Poslal sem to idejo na deveto redno konvencijo po pošti. Delegacija je videla, da je ideja dobra, pa jo je sprejela, in od takrat je vsaka konvencija ponovno sprejela ta sistem, ki se je izkazal koristno za jedrno in gotovo prihranil nekaj denarja vsaki konvenciji. Ali je kaj narobe v tem, brat Barbič?

Moje poročilo za nov sistem volitev delegatov, ki tudi ni vsiljivo, bi tudi nekaj prihranilo v jednoti blagajni, zraven tega pa, kar je še večjega pomena, bi s tem tudi izboljšali kvaliteto delegacije. Po mojem nasvetu bi imelo vse članstvo v svojem okrožju pravico glasovati za vse kandidate v okrožju. Spoznali jih bi po njih dopisih v Prosveti, kjer bi pisali priporočila za zboljšanje jednote. Vsak član, pa če je še pri tako majhnem društvu, bi imel priložnost pokazati svoje zmožnosti, ideje in priporočila, članstvo bi pa sodelilo pri volitvah, kdo ima za članstvo in jednoto boljše ideje in jih bi gotovo volilo po njih kvaliteti. Na ta način bi imeli spet več dobrih dopisovalcev v naši Prosveto, kar bi dalo jednoti spet večji pogon za napredek.

Delegatje izvoljeni po takem sistemu bi v krajšem času storili delo in sprejeli boljše zaključke za jednoto. Sedanja sistem je tak, da v nekaterih slučajih izvolijo take, ki bolj potegajo v drugih pa prijateljsko in sovraštvo igrata veliko vlogo.

Z bratom Uletom se ne bova prepirala, čigav je ta sistem. Če se ne motim so pred leti tudi drugi priporočali sistem volitev po distriktih. Poleg Uleta so bili tudi Garden, Alesh, Tavchar in drugi, zato bomo naredili kompromis in zvali ta sistem, če bo katerikoli sprejel, potem SNPJ. Kaj praviš k temu brat Ule?

Brat Jos. Sheryak se tudi strinja z idejo, samo misli, da bi bili vedno člani večjih društev izvoljeni za delegate. V gornjih vrstah sem podal moje mnenje o tem in mislim, da bi imeli večjo priliko biti izvoljeni taki člani pri malih društvih, ki imajo dobre zmožnosti, kot pa pod sedanjim sistemom, samo če bi se hoteli oglašati v našem glasilu in tam podali svoje ideje. Ta nasvet sem podal zato, ker se mi vidi vreden za upoštevanje, in ne radi kakšnih sebičnih namenov. Glavno je, da bi koristil SNPJ. Kar se mene tiče, moram priznati, da se starim in moja edina želja je, koristiti celoti, kajti korist celote je tudi korist posameznika.

SNPJ bo morala sprejeti še več drugih "novotarij", katere bo podalo starejše članstvo iz svojih starihkušenj, katere bodo koristne tudi za mladino.

Z mojim odgovorom sem se malo zakasnil zato, ker sem zaposlen vsak dan, čestokrat tudi ob nedeljah. Delo človeka utruja in se mu ne ljubi pisati. Upam, da bomo zopet delali samo pet dni na teden in potem bomo imeli več časa za pisanje.

Naj rečem še tole F. Barbiču: Kadar se borimo za svobodo in demokracijo zase, ne smemo te kratiti drugim. Ako postopamo drugače, pokažemo samo svojo neiskrenost! Bratski pozdrav!

John Kobl.

RAZNOTEROSTI PRI DRUŠTERU 53 SNPJ

Cleveland, O.—Vojaki so pričeli prihajati domov; pogostoma srečamo na ulici bivšega vojaka v civilni obleki. Kljub temu pa bo vzelo še precej časa predno bodo vsi doma. Od našega društva je bilo pri vojaki 73 članov, od teh pa se je do sedaj vrnilo v civilno življenje sedem.

Družina Frank Petrič, ki je živel pred časom na 14606 Sylvia ave., se je preselila na 19715 Mohawk, kjer si je kupila hišo. Ta družina je pred kratkim prejela obvestilo od vojnega departmanta, da pogrešajo njihovega sina Stanleyja že od 22. junija. Stanley je bil pri zrakoplovih, in sicer kot električar in zaeno strelec. Med našimi člani, je to edin slučaj pogrešanja. Upamo, da se ni zgodelo Stanleyju nič hudega in da se bo povrnil v naročje staršev, katerih je edini otrok.

Njegova mati boleha že nekaj časa na pljučih, sedaj pa jo je vest o pogrešanju sina še bolj potrla in njena bolezen se je poslabšala. Tudi oče France je zelo potrj rad sina in prav tako radi bolezi žene. Družina je res vredna vse simpatije. Želimo ji boljših in lepših sončnih dni.

Dokler ni zbolela žena, se je Frank udeleževal pri dramatičnih, prav tako je bil knjižničar pri naši čitalnici, ter pri društvu več let nadzornik. In ne samo to. Kjer koli je klicalo narodno delo, se je on rad odzval in pomagal. Sedaj tega ne more več vršiti, ker ga usoda tako kruto vrsti. Pogum, Frank! Želimo vsi, da bi si ti povrnil sin. Vsa družina je zavarovana pri našem društvu.

Zadnje čase imamo nekaj več članov na bolniški listi kot običajno. Steve Bevcar se zdravi doma za srčno boleznijo. John Gorjup, starček čestljive starosti, se je moral pred kratkim podvreči operaciji, in od tedaj se ne more več dobro pozdraviti, čemur so visoka leta nekoliko vzrok.

John Cergol je srečno prestal operacijo in je že zopet na delu. John ima pač krasno kri, katera nikoli ne "sfali". Adolph Tomšič je bil prav tako na bolniški listi, a se je odrekel in postavil ob rob, da pojde zopet delat. Tudi sinček, ki je član mladinskega oddelka, je bil v bolnišnici. Oče in sinko sta se dobro pozdravila. Operaciji se je moral podvreči tudi Anton Wise, ki se sedaj zdravi doma. Težko operacijo je prestala tudi Mary Sibar. Sedaj se zdravi pod zdravniško oskrbo na svojem domu. Vsem našim bolnikom in bolnicam želimo, da bi

kmalu ozdravili in uživali ljubo zdravilje.

John Šorc, podpredsednik našega društva in predsednik izletniškega prostora SNPJ, je zelo, zelo zaposlen ter ima velike gospodarske probleme s farmo SNPJ. S to našo kolektivno farmo so z razmerami nastale komplikacije vrh komplikacij. Velike težave so radi tega, ker tu ne moremo dobiti dovolj hladnega piva in ne jevin, da bi lahko lačnim in žejnim postregli. Vendar pa članstvo razumeva težak položaj, ki ga ima predsednik farme in drugi odborniki in tako s Šorcem vred čakamo na boljše razmere, katere bodo brez dvoma boljše v prihodnji sezoni.

Priznati moramo, da je Šorc zelo priden društvenik in sedaj nosi glavno breme odgovornosti na farmi SNPJ, odkar nas je zapustil bivši predsednik Milan Medvešek. John pridno nadaljuje z delom s pridno tajnico sestro Šubelj.

Sedaj, ko so nastopili jesenski dnevi, pravi John, da bo dobil malo več pijače kot v poletnih mesecih. Torej le obiščite izletniški prostor SNPJ. Če imate zapraviti kakšen dolar, je bolje, da ga potrošite na farmi kot kje drugje. Čim več dohodkov bo, tem prej bo postavljen nov plesni paviljon na farmi.

Dne 7. oktobra se bo vršila običajna jesenska prireditve podružnice št. 48 SANSa. Program se bo pričel ob pol štirih popoldne v Slovenskem delavskem domu na Waterloo rd. Odbor se pridno pripravlja za to priredbo in upa, da bo velik uspeh, da bo občinstvo napolnilo dvorano do zadnjega kotička. Program bo vseboval razne pevske, godbene in plesne točke. Ob tej priloiki bo nastopil tudi govornik iz stare domovini. Kateri bo prišel, še ne vemo, vemo le, da bo prišel. O tem več pozneje.

Po naši veliki proslavi, ki se je vršila 8. julija, smo postali bolj pasivni. Ne vem čemu ni več tistega zanimanja. Pomniti moramo, da ni še domovina rešena in naši bratje in sestre bodo šli to zimo skozi najhujše čase. Potrebovali bodo obleke, zdravila, obuvila, živež itd. Upajmo, da so si nekaj živeža že sami pridellali. Iz poročil je razviditi, da organizacija UNRRA ne gre preveč na roke Jugoslaviji in to menda iz razloga, ker ji ne ugaja uporni duh in demokratiziranje Jugoslavije.

Naša podružnica je zadnji mesec zopet poslala v glavni urad SANSa \$1000 za takojšnjo pomoč našim trpečim bratom in sestram v stari domovini. Delo SANSa še ni izvršeno in podružnice morajo še vedno nadaljevati z delom ter zbirati prostovoljne prispevke in druge potrebščine toliko časa, dokler ne bomo dočakali zedinjene Slovenije v okviru federativne, demokratične Jugoslavije.

Jugoslovanski narod pridno dela, se trudi, čisti ljuljko iz svoje srede in gradi državo, ki bo res ljudska. Pri tem gigantskem delu jim moramo ameriški Slovenci pomagati po svojih močeh! SNPJ in njena krajevna društva so storila svojo človekoljubno delo, proporcno veliko več kot kateri koli druga organizacija. Tudi naše društvo nosi pri podružnici 48 SANSa največje finančno breme in prav tako je naše članstvo v prvih vrstah z ozirom na aktivno delo. To ni kaka baharija, temveč gola resnica. Že nad tri leta prispeva društvo št. 53 SNPJ podružnici \$25 mesečno. Tako vedno sproti sušimo našo blaginjo. Kaj pa ostala društva? Mislim, da bi lahko bila malo bolj aktivna in radodarna za ta plemenit namen!

Razumljivo, ker ima naše društvo vedno veliko stroškov, moramo gledati, da skupaj spravimo tudi kaj dohodkov. Sedaj se pripravljamo za običajno letno veselico, ki se bo vršila drugo nedeljo v mesecu novembru. S tem bomo vsaj delno krili naše velike stroške, ki jim imamo z narodnimi in kulturnimi organizacijami.

Upam, da bo splošno občinstvo in članstvo SNPJ upoštevalo našo kooperacijo in radodarnost in nas posetilo na veselico v velikem številu. Prav tako naj ne pozabi na priredbo podružnice št. 48 SANSa!

J. F. Durn, tajnik.

GLAS IZ SAN FRANCISCA

San Francisco.—Piknik, katerega so priredile podružnice War Fund of Americans of South Slavic Descent iz Oaklanda in San Franciscu dne 26. avgusta v Elmhurst Parku, se je prav dobro obnesel. Čast in priznanje gre našim bratom Hrvatini in Srbom iz teh dveh mest, ki so vse aranžirali in največje žrtvovali za uspeh te priredbe. Čast in priznanje vsem opim, ki so tako velikodušno darovali za pomoč našim bratom in sestram v stari domovini. Darila in dobicek priredbe znaša okrog dva tisoč dolarjev, kar pomeni, da ima Tito in njegova vlada tukaj iskrene pristaše in zaupanje naših ljudi.

Slovenska udeležba bi bila lahko večja, posebno slovenski hrib iz San Franciscu se bi lahko bolj zanimal in s tem pokazal, da ni sedel na limance fašistične propagande, katero širi tukajšnji tehnik "Monitor" (ne Christian Science Monitor) po slovenskem hribu.

Tukajšnja podružnica WRFASSD ima na razpolago večje število papirnatih zabojčkov za pošiljanje živil in obleke za revne otroke v Jugoslavijo. Rokaji in rojakinje, ne verujte Monitorjevi propagandi! Pokažite, da po vaših žilah še vedno teče slovenska kri! Darujte kar največ morete in s tem pomagajte olajšati glad in mraz, kateri preti našemu ljudstvu v Jugoslaviji prihodnjo zimo, katere bo kmalu nastopila.

Darujte sedaj, bratje in sestre, kajti drugi teden ali drugi mesec bo morda že prepozno. Vsa nadaljna pojasnila glede pošiljanja živil, obleke in drugih stvari, tikajočih se pomoči za staro domovino, lahko dobite pri odboru podružnice ali pa pri vašem društvu.

Tukajšnji izobraževalni in dramski klub Slovenija bo praznoval mir s plesno veselico, in sicer v soboto zvečer, 22. septembra, v Slovenskem domu 2101 Mariposa st. Dobicek od veselice je namenjen za našo Slovensko čitalnico. V času vojne je klub Slovenija posvetil deloma vse svoje aktivnosti za jugoslovansko pomožno akcijo in druge patriotične namene. Sedaj, ko je končena vojna, bo klub skušal podviti svoje aktivnosti za dobrobit slovenske nasebine in za našo staro domovino, dokler ji bo pomoč potrebna.

Rokaji in rojakinje iz San Franciscu in okolice so ljudno vabljeni, da se s sigurno udeležijo veselice kluba Slovenije. Na svidenje dne 22. septembra!

Anthony Kastelic.

VABILO NA PRIREDITEV

Detroit, Mich.—Ženski odsek Slovenskega delavskega doma bo priredil v nedeljo, 9. septembra, "bingo party" v korist našim vojakom. Vljudno vabim slovensko občinstvo, da nas poseti v velikem številu. Naši vojaki, ki so se tako hrabro borili za nas, zaslužijo, da jim pomagamo, ko se povrnejo z bojišč.

Nagrade bodo lepe in imeli bomo tudi dosti pijače in jedae. Torej napolnimo Slovenski delavski dom, 437 S. Livernais, v nedeljo, 9. septembra; pričetek ob treh popoldne. Na svidenje.

Helen Krsianik, tajnica.

IZ URADA JUGOSLOVANSKEGA DELEGATA PRI RDEČEM KRIŽU

New York, N. Y.—Z dne 22. avgusta se je odprl poštni paketni promet za Jugoslavijo. Posamezna oseba lahko pošlje samo en paket na teden isti osebi. Zavej ne sme biti daljši kot 18 palcev in ne presega 11 funtov teže. Poštni stroški za tak zavoj znašajo \$1.83. V paketu smejo biti le stvari, ki se ne pokvarijo in ki odgovarjajo predpisom tujezemske ekonomske administracije.

Pošlje se lahko sledeče predmete: ponošena obleka v vrednosti do \$25, volnena tkanina do \$25, rabljeni čevlji do \$25, konzerve od \$1 do \$10, kava do \$25, mast do \$1, mlečni proizvodi do \$25, sladkor do \$1, čaj do \$1, mlo do \$1, šivalne potrebščine do \$25, cigarete do \$25, cigare do \$25, tobak do \$25 itd. Več informacij boste dobili v poštnem uradu. Delegat Rdečega križa.

IZ URADA Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W. 26th Street, Chicago, Ill.

POLLETNA SEJA GL. ODBORA SANSa

Polletna seja vseh SANSovih odborov—eksekutivnega, širšega, nadzornega ter častnega—se bo vršila v soboto, 15. septembra 1945 v Bergerjevi dvorani, 2653 So. Lawndale ave., Chicago, Ill. Sklicana je na podlagi določil SANSovih pravil, da se šestmesečne seje vseh odborov vršijo dvakrat na leto, med 1. januarjem in 15. marcem ter med 1. julijem in 15. septembrom.

Vsi gl. odborniki SANSa so vabljeni na to zborovanje.

PAKETNA POŠTA V JUGOSLAVIJO ODPRTA

Poštni urad nas je obvestil, da je od 22. avgusta naprej zopet mogoče pošiljati iz Amerike pakete v Jugoslavijo. Teža vsake pošiljke je omejena na 11 funtov po enkrat na teden. S tem je nudena prilika slovenskim Amerikancem in sploh vsem, ki imajo sorodnike v Jugoslaviji, da jim pošiljajo pomoč v blagu po pošti. Našim rojakom priporočamo, da naslovijo svoje pošiljke le na ime družine in ne na kakega posameznika, razen če je ugotovljeno, kje se naslovjenec nahaja. Štiriletna vojna je prinesla velike spremembe v Jugoslaviji, mnogo ljudi je bilo preseljenih v druge kraje, mnogo jih je pomrlo doma in v tujini. Vzelo bo še precej časa, predno se izseljenci povrnejo na svoje domove, če se sploh imajo kam povrniti, in predno bodo sporočili svoje nove naslove svojim sorodnikom v Ameriko. Radi tega je priporočljivo, da se paketi ne pošiljajo kar tja v en dan in v upanju, češ, jih bodo že obhvali našle. Če niste sigurni, kje so vaši ljudi, rajši še nekoliko počakajte s pošiljkami. Med tem časom pa bodo morda na razpolago poštni parniki in prejeti boste pisma, ki jih pričakujete iz stare domovine.

Pred par tedni je bilo tudi objavljeno v listih, da je odprta pismenska pošta tudi za Trst, slovensko Primorje in Istro. Obe nazzanili sta razveseljivo in upamo, da nam bo kmalu mogoče poročati enako dobro novico glede pošiljanja denarja. To vprašanje se sedaj razrešuje med ameriškim in jugoslovanskimi oblastmi, ki se imajo dogovoriti glede valute, izmenjave itd.

SANS je po svoji skromni moči povzel potrebne korake in predložil zahteve Amerikancev slovenskega porekla glede pošte med Ameriko in Jugoslavijo. Ne lasti si trditve, da so vsi doseženi uspehi njegova zasluga, smatra pa, da je njegova akcija delno pripomogla do hitreje vzpostavitev poštne veze med novo in staro domovino.

Marsikateri Slovenec in Slovenka nima nobenega svojca v Ameriki. Za te obnovitev poštne veze z Ameriko ne pomeni veliko. Pričakujejo pa vsaj nekaj pomoči od svojih rojakov iz Zedinjenih držav in to pomoč pošilja War Relief Fund of Americans of South Slavic Descent, ki posluje pod imenom American Committee for Yugoslav Relief. Naša relifna akcija se bo torej nadaljevala in pričakujemo, da nas bodo ameriški Slovenci še nadalje tako podpirali, kot so v preteklosti. To je edini način, da sprejemo nekaj naše podpore tudi oni, ki nimajo sorodnikov v Ameriki in ki so morda še najbolj potrebni naše pomoči.

LAKOTA PRETI JUGOSLAVIJI

Ameriški poročevalec John Gibbons poroča iz Beograda 27. avgusta: "V Jugoslaviji je resno pomanjkanje živil. V nekaterih zapadnih delih dežele je valed pomanjkanja nastala lakota. V hotelu v Ljubljani, kjer sem stanoval, so servirali mesto čaja ali kave neko tekočino iz robid, ki je brez vsakega okusa. Bilo ni masla niti margarina in kosilo iz same zelenjave smo jedli brez kruha. Dnevni odmerki kruha v Ljubljani so po 150 gramov na osebo. To resno situacijo je rešila obilica zelenjave in sadja.

V zapadnih delih, ki so bili glavna arena osvobodilne vojne, je vsaka četrta kmetija porušena. Zaporedni vdori Nemcev in kvizlinških čet so oropali deželo skoraj vse živine. Valed stalno nezadostne hrane se je strašno razširila jetika in umrljivost otrok znatno poskočila.

V Vojvodini, ki je pšenična žitnica Jugoslavije, bo letošnji pridelek samo polovico normalen. Z veliko kampanjo se je Titovi vladi posrečilo zasejati normalno količino koruze, toda pomanjkanje gnojih, traktorjev in poljedelske živine za dobro oranje pomeni, da pridelek ne bo normalen.

Vlada pošilja živež na zapad iz manj prizadetih krajev na vzhodu. Sovjetska zveza je pomagala z žitom in komijsia UNRRA v Beogradu se prizadeva na vse možne načine, da lajša trpljenje lačnega naroda.

Wilfred Johns, pooblaščen načelnik UNRRA v Beogradu, mi je povedal: Obstajajo cele kotline stradanja. V Liki živijo ljudje od trave. Bojim se, da bodo to zimo od gladi umrli. Prva potreba za zdravje je transportacija. Imeti moramo tovrne avtomobile.

Po njegovi izjavi bodo potrebovali do septembra najmanj 6000 truckov, toda prejetih je bilo komaj nekaj nad 1000. Jugoslovanska vlada je pomagala s tem, da je dala UNRRA na razpolago 1000 vojaških kamionov.

"Ali bi lakota bila preprečena, če bi imeli zadosti transportacije?" sem vprašal Johnsa.

"Da," je odgovoril, "prepričan sem, da bi lakoto preprečili, če dobimo truke."

Položaj je namreč tak, da če bi zaloge, ki čakajo v Dalmaciji, bile prepeljane v notranjščino, bi se rešilo na tisoče življenj prihodnjo zimo.

Na podlagi vseh poročil se nahaja v Italiji, ne daleč od tu, na tisoče zavezniških vojaških truckov. Ker je sedaj vojna na vzhodu končana, ta vozila ne bodo več služila vojaškim potrebam. Kaj preprečuje, da nekaj tisoč teh truckov ni transferiranih v Jugoslavijo?

(Opomba tajništva: Ameriški listi so poročali 28. avgusta, da so zavezniške oblasti izročile 22,000 teh truckov Italiji.)

Tragična ironija tega žalostnega položaja je, da je bila zapadna Jugoslavija tista, ki je nudila zavetje jugoslovanskim partizanom, ki je dala svoje sinove in hčere partizanski vojski, ki je v najtemnejših urah Evrope zastavljala številne nemške divizije. Sedaj pa ta narod strada, ker primanjkuje transporta.

Vladni voditelji, cerkveni dostojanstveniki in preprosti državljani, s komurkoli sem se pogovarjal—vsi čutijo, da je Jugoslavija zaslužila pomoč. Vsi pričakujejo pomoč."

NAČRT ZA JUGOSLOVANSKO ZBORNICO

Podpredsednik jugoslovanske narodne vlade Edvard Kardelj je predložil v imenu vlade privorizni narodni skupnini načrt za ustavno skupščino ali konstituantno. Ustavna skupščina bo sestojala iz dveh zbornic: 1) Federativni parlament in 2) narodna skupščina. Federativni parlament bo zastopal interese posameznih narodnosti (državnih edinic), vsaka izmed katerih bo upravičena do 25 poslancev. Te bo izvolila vsaka država zase. Poslance za narodno skupščino pa bodo volili vsi državljani brez razlike na meje in sicer na vsakih 40,000 prebivalcev enega.

Vsaka postava postane polnočna, čim jo odobrita obe zbornici. V slučaju nesporazuma izvoli vsaka zbornica enako število članov v koordinacijski komitej in če ta komitej ne bo mogel vzravnati navzkrižja, ima ustavna skupščina razpisati nove volitve. Obe zbornici se snidevata k skupnemu zborovanju, kadar gre za važne zadeve.

VOLILNA POSTAVA SPREJETA

Narodna skupščina je 22. avgusta sprejela volilno postav 570 glasovi proti 16. Nasprotna

manjšina, ki sestoji s poslancev Grolove skupine, ni glasovala. Volilna postava določa, da imajo volilno pravico vse osebe od 18. leta naprej brez razlike na spol, narodnost, vero, raso ali politično prepričanje. Isto pravico imajo tudi vojaki, toda brez razlike na starost. V stari Jugoslaviji ženske niso imele volilne pravice in ravnotako tudi ne vojaki. Vsaka stranka ima pravico postaviti svojo listo kandidatov, če predloži kandidat najmanj 150 podpisov polnočnih volilcev, ki podpirajo njegovo kandidacijo. Volilne pravice nimajo osebe, ki so izgubile svoje državljanske pravice radi kolaboracije s sovražnikom ali radi borbe proti narodu.

V debati pred sprejetjem nove volilne postave je Edvard Kardelj dejal: Smatram, da je ta volilna postava najbolj demokratična izmed vseh volilnih postav v zapadni Evropi ter ima vse karakteristične čednosti demokratične postave. Volitev je tajna, izvolitev splošna in neposredna brez razlike na spol, raso, vero it. Mislim, da ima Jugoslavija privkral demokratično postavo, ki bo zagotovila ljudskim množicam zgraditev pravega demokratičnega reda v Jugoslaviji."

Mirko G. Kuhel, tajnik.

Federacije SNPJ

SEJA MINNESOTSKE FEDERACIJE

Duluth, Minn.—Seja minnesotske federacije društev SNPJ se bo vršila zadnjo nedeljo v septembru, to je dne 30. septembra. Pričetek točno ob eni popoldne na Elyju, Minn. V kateri dvorani bomo zborovali, bodo poročali iz Elyja.

Pozivam vse zastopnike, da se te seje gotovo udeležijo. Glavna točka dnevnega reda bo volitev odbora za prihodnje leto. Poleg tega pa bomo razpravljali tudi o drugih koristnih zadevah.

John Kobl, predsednik.

Za gospodinje

Sauce Hollandaise

Raztopi tri žlice masla. Vstj dve žlici moke in dobro premešaj. Dolij kupico vrele vode, dodaj nekoliko zrnov paprike, pol žličice soli in žlico limoninega soka. Mešaj neprenehoma, dokler ne bo gladko in smetani podobno. Postavi nad vročo vodo —pa ne da vse—dokler ne bo bila rahla. Preden dati na mizo, stepi dvojce jajc in vlij gorjno zmes čeznja. Dobro premešaj in ogrej nad vročo vodo, potem pa serviraj.

Vjema se s pečenimi ribami, z beloši (asparagus), artičokami in podobnimi zelenjavami.

Bela omaka

Raztopi četrt kupice masla, dodaj prav toliko presejane moke, pol žličice soli in za spoznanje paprike. Premešaj dobro, dodaj dve kupici mleka in mešaj, dokler ne bo gladko.

Paradižnikova omaka

Dela se na več načinov. Eden je ta, da skuhaš kupico paradižnikov (če nimaš svežih, so konzervirani dobri), zrežek čebule, pol lorvejvega lista (bay leaf), četrt žličice soli, pol žličice sladkorja in en klinček (clove). Ko je skuhano, pretlači skozi sito, dodaj osminko žličice sode in hitro zmešaj s kupico bele omake (glej zgoraj). Serviraj takoj. Vjema se skoraj z vsakim mesom.

Omaka iz smetane

Raztopi žlico masla in dodaj žlico moke. Premešaj dobro, dodaj kupico mlačne smetane, kuhaj na prav majhnem ognju in mešaj ves čas. Kadar bo omaka tako gosta kot jo hočeš imeti, pusti, da zavre. Dosti je, da le enkrat prevre. Tej, kakor vsem belim omakam sploh dodaj malo hude paprike (v prodajalni zahtevaj "cayenne pepper") in seveda malo soli.

Dobra je z raznim mesom, zlasti z jedmi kakor morski pajek (crab).

V Prosveti so dnevne svetovne in delavske vesti. Ali jih čitate vsak dan?

PROSVETA
THE ENLIGHTENMENTGLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE
JEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Naročnina za Združene države (raven Chicago) in Kanado \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta, \$1.50 za četrti let; za Chicago in okolice Cook Co. \$7.50 za celo leto, \$3.75 za pol leta; za inozemstvo \$9.00. Subscriptions rates for the United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year. Chicago and Cook County \$7.50 per year. foreign countries \$9.00 per year.

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi dopisov in nenaročenih člankov se ne vračajo. Rokopisi literarne vsebine (črtice, povesti, drame, pesmi itd.) se vrnejo pošiljatelju le v slučaju, če je priložil poštino.

Advertising rates on agreement. Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

PROSVETA

2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

138

Datum v oklepaju na primer (August 31, 1945), poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem datumom potekla naročnina. Ponojite jo pravočasno, da se vam list ne ustavi.

Hospitalizacijsko zavarovanje

Na zadnji seji gl. odbora je bila sprožena ideja, da bi se jednota podala v novo vrsto zavarovanja, za tako zvano hospitalizacijo ali bolnišnico. Argument je bil, da se te vrste zavarovanje zadnja leta zelo naglo razvija in zakaj ne bi ga nudila svojim članom tudi naša jednota. Podana je bila tudi sugestija, da bi se te vrste zavarovanje mogoče dalo združiti z zavarovanjem za bolniško podporo.

Ker je stvar za nas nova, je gl. odbor dal nalogo upravnemu odseku, naj študira to zavarovanje, se posvetuje z aktuarjem in naj na prihodnji seji poda svoje priporočilo, lahko tudi izdela načrt in ga predloži gl. odboru in članstvu v razpravo. Izgledi so torej, da pride to vprašanje pred prihodnjo konvencijo, in to predvsem, ako študij pokaže, da bi bilo tako zavarovanje umešno in priporočljivo za našo jednota.

★ ★ ★

O zavarovanju za bolnišnico (hospitalization plan) pred 15 leti skoraj ni bilo sluha v tej deželi. Takrat so bili še zelo oddaljeni tudi izgledi za upeljavo kakšnega socialnega zavarovanja, kajti "free enterprizerji" so se mu upirali z vsemi štirimi, zato je bilo proti tudi ameriški javno mnenje. To zavarovanje je propagiralo od svojega začetka le socialistično gibanje, toda večinoma vsi drugi sloji in organizacije so bile proti.

Yes, socialno zavarovanje je dolga leta pobijala tudi Ameriška delavska federacija in prva leta tudi vsako delavsko zakonodajo. Ampak razmere so bile močnejše in so končno prisilile tudi konservativne voditelje ADF, da so spremenili svoje stališče in pričeli polagoma opuščati svojo opozicijo proti protektivni delavski zakonodaji. Spoznali so, da so bili v zmoti, kajti delavska zakonodaja ni oslabilila unij, kakor so argumentirali Gompers in drugi konservativni unionisti, marveč je postala opora organiziranemu delavstvu. Tako se je ADF pred 25, 30 leti sprijaznila z delavsko zakonodajo in pričela zanj agitirati. Toda ne za socialno zavarovanje. Zanje se je izrekla prvič šele pred 15 leti, ko se je dežela globlje pomikala v veliko gospodarsko krizo.

★ ★ ★

In kakor je velika kriza prisilila vlado in deželo, da je sprejela zakon socialne zaščite, ki pa potrebuje velikega izboljšanja, tako se je po deželi začelo širiti tudi zavarovanje za hospitalizacijo. To zavarovanje, ki je na splošno razširjeno le na večja mesta, so splovili na dan razni vzroki. Glavni vzrok je seveda potreba. Po potrebo občutijo posamezniki in družine, kakor tudi bolnišnice in zdravniki. In ker je to zavarovanje povsem privatno, zato mu tudi nihče ne nasprotuje, kakor na primer nasprotujejo socializirani medicini ali splošnemu obligatnemu bolezenskemu zavarovanju kot ga določa Wagner-Murray-Dingellov zakonski osnutek.

O raznih hospitalizacijskih načrtih smo prvič slišali pred 10, 12 leti. Dolga predvojna kriza je težko prizadela tudi bolnišnice, zdravnike in sploh ves biznis, ki kuje profite na račun bolezni. Radi velike brezposelnosti in revščine so bile privatne in institucijske bolnišnice skoraj prazne, občinske pa natrpne do zadnjega kotička. Tudi zdravniki so zdihovali po klientih. Vse to ne radi tega, ker je bila dežela v izbornem zdravstvenem stanju, marveč v sled tega, ker ljudje niso imeli denarja za bolnišnice, zdravnike in zdravila.

Ker sila kola lomi, tako so se tudi zdravniki in direktorji ali lastniki bolnišnic začeli zanimati za hospitalizacijsko zavarovanje, ki naj prinese kliente bolnišnicam, zdravnikom in tovarnarjem ter trgovcem z medicinskimi potrebščinami. Ti krogi so zainteresirali tudi razne prominentne industrijalce in bankirje, ki so glavni stebri kapitalistične civilizacije.

In tako so se po večjih mestih pojavile razne neprofitne organizacije, ki so začele prodajati skupinsko hospitalizacijsko zavarovanje. Promoterji so se povsem koncentrirali na podjetja in jim ponudili hospitalizacijsko zavarovanje za njih delavce in tudi družine. Po mestih ima danes marsikakšno podjetje to zavarovanje. V večini slučajev ga seveda plačajo sami delavci, navadno od 80c do dolarja na mesec. Če hočejo, lahko zavarujejo tudi svoje družine, za kar je zavarovalnina cenejša. To zavarovanje jim daje pravico do bolnišnice—navadno do 21 dni v letu—operacijske sobe in nekaj drugih pritliklin ter običajne postrežbe.

Tega zavarovanja se je oklenilo že tudi več unij in zavarovale svoje članstvo. Nekatere unije, na primer običajnih delavcev v New Yorku, so ga pa tudi priborile kot del kolektivne pogodbe, tj. je na račun delodajalcev.

Poudariti je treba, da je vse to zavarovanje skupinsko, to je, da se delavec lahko zavaruje le v skupini ali kot del skupine. Za posameznike ga seveda prodajajo tudi razne zavarovalniške družbe, toda to zavarovanje je precej dražje kot skupinsko.

★ ★ ★

Za SNPJ je vprašanje, če bi bila uvedba te vrste zavarovanja izvedljiva in priporočljiva. Da je priporočljivo za posameznika in za družino, ki si ga more privoščiti, je gotovo. Dokler upravnemu odseku ne dobi potrebnih podatkov, kako in na kakšen način bi bilo mogoče upeljati to zavarovanje, ni mogoče reči nič definitivnega. Za jednota, ki posluje križem vse dežele, v 20 državah in Kanadi, je problem povsem drugačen kot pa na primer za kakšno tovarno ali lokalno podjetje, kjer skupinsko zavarovanje za hospitalizacijo sploh ni noben problem.

In če je skupinsko zavarovanje te vrste za nas neizvedljivo, preostaja še vedno vprašanje, ali je priporočljivo, da jednota upelje nov sistem kombiniranega zavarovanja, to je za bolnišnico in bolniško podporo. Da bi bilo mogoče tak sistem aktuarsko sestaviti, ni nobenega dvoma.

Glasovi iz
nasebinaPOKOJNEMU PRIJATELJU
V BLAG SPOMINI!

Chicago, Ill.—Kot je že bilo v listu poročano, je dne 28. julija t. l. nenadno umrl poznani rojak Math Mushich na svojem domu v West Allisu, Wis.; bil je moj dolgoletni prijatelj in prijatelj mnogih drugih!

Vsled bolečega občutka nad izgubo spoštovanega prijatelja in iskrenega sočutja njegovi družini, mi je težko zbrati primernih besed, s katerimi bi mogla napisati in mu v javnosti pokloniti dostojen nekrolog.

Vsi vemo, da po zakonu Narave mora vse, kar se rodi, tudi umreti. Navzlic temu je usodni čas, ko se za vedno loči družinski ud od svojih dragih, nad vse žalosten—je sune krvaveče rane v srca njegovi družini in velika bol za vse ožje prijatelje in znance, ki smo ga poznali in spoštovali. Boli nas kruta zvest, da smo ga za vedno zgubili, da nam ga je neizprosni zakon Narave nenadno potisnil čez prag življenja v smrt, odkoder več povratka ni!

Vemo, da se po zakonu Narave spomlad na zemljo vedno še povrne, da zemlja s travo in cvetjem ponovno se ogrne.

Ali za človeški rod pa zakon Narave ne deli obnovljenih, pomladnih dni. Človeška življenja kruta smrt za vedno umori...

Po ustnem poročilu mi je znano, da je pokojni Math bolehal že več let za krvnim pritiskom, pozneje se je temu pridružila še srčna hiba. Vsled slednje je zdravnik menil, da ga bo najbrž kmalu zadela nagla smrt, zato sta se soproga in hčer domnile, da ga bosta stalno držali pod čuječim očesom, o čemur Math ni nič vedel. Živel je še precej časa potem in o pravilni domači hišni dela. Omislil si je tudi, da mora hišo prebarvati. Soproga mu je odsvetovala, toda ker je le vztrajal, mu ni mogla zabraniti, ne da bi mu povedala zakaj; da mu nadomesti delo, se je še sama spravila barvati, dasi še ni nikoli preje barvala hiše od zunaj. Tako sta zgotovila barvanje.

Usodnega dne si pa je zopet odločil, da bo prebarval še zimska okna in je šaljivo priganjal hčer in soprogo, naj mu pripravi zajtrk, da bo laže barval; in res je pobarval eno okno, ga naslonil na drevo na vrtu, nato sedel na klop, pa nenadno omahnil, kar je pozorno oko hčerke takoj opazilo, na kar sta ga z materjo spravili v hišo na postelj, poklicali zdravnika, ki je ugotovil, da ga je zadela kap po desni strani; kmalu za tem se je onesvestil, čez nekaj ur pa je bil že mrtev—rešen vseh življenjskih nadlog!

Pokojni Math zapušča žalujčo soprogo Mary, hčer Josephine, sinova Johna in Matha, oba na Pacifiku; poleg teh še sinova, dva vnuka in število sorodnikov.

Ko brzojavno obveščena dopsem na lice mesta, kjer je pokojnik ležal v pogrebniškem zavodu kot bi mirno spal, se ozrem po visoko obloženi piramidi šopkov prelestnih cvetlic—bil je zelo svečan pogled.

Globoko ginjena sem stisnila

roki Mary in Josephine in ju po možnosti bodrila, toda ni se mi posrečilo najti primernih besed; priganjalo me je sočutje, da sem nemo sedla poleg Mary, misli pa so mi urno hitele skozi dobo zadnjih 20 let. Tedaj sem na svoji potovalni turi za Prosveto bila pri njih v Gilbertu, Minn., tako prijazno sprejeta in v vseh ozirih gostoljubno postrežena in tedaj smo se s pristrano domačim kramljanjem spoznali in uverili, da smo si idejno sorodnih nazorov, ter postali iskreni prijatelji.

Pokojni Math je bil v življenju zelo agilen in lojalen družbenik, bil je stanovsko zavezan in zato odločen zagovornik delavskih pravic. Vršil je svojo delavsko nalogo v polni meri. Pot skozi njegovo proletarsko življenje je bila vse preje kot z rožicami postlana, vendar pa, če bi bil mogel videti število prijateljev, ki so ga spremljali na njegovem zadnjem potu, videti veliko piramido krasnega cvetja, ki so mu ga v zadnjo čast in spoštovanje poklonili, in slišati lep obred, ki so mu ga društveniki priredili, tedaj bi vzkliknil, da mu ni žal dela in aktivnosti v svojem življenju, da je ponesen na pridobitev spoštovanja številnih prijateljev, ponesen na družbene brate, ki ga spremljajo na njegovem zadnjem potu!

Dodatni epilog njegove pogrebne žalogre je v tem, da ga na njegovem zadnjem potu ni sta mogla spremiti njegova sinova. Starejši Johnny sploh ni mogel priti, mlajši Math pa je bil na potu domov, toda bil je prepozen za podočen pogrebni čas, zato je nam pogrebni obred na pokopališču naznanil, da bo krsto zapeljal nazaj v pogrebniške prostore in se bo s pokopkom čakalo, dokler ne dospes sin. Tako se je dosepevi sin drugi dan poslovil od svojega mrtvega očeta. Pač žalostno svidenje! To je drobec izmed mnogih v srcu segajočih melodram, ki se čestokrat dogajajo v življenjskih tragedijah!

Družini pokojnega Matha izrekam globoko sožalje, njemu pa svetel spomin!

Christina Moseley.

ZGRADILI BOMO NOVO
DVORANO NA FARMI SNPJ

Cleveland, O.—Naša društva v Clevelandu so že od nekdaj imela navado, da so v poletni sezoni prirejale izlete v razvedrilo svojim članom. Ti izleti so se vršili na raznih farmah v okolici Clevelanda. Mnogo teh farm danes ni več na razpolago za prirejanje piknikov. Toda ena je še vedno. To je tisti kos zemlje blizu Chardona, Ohio, ki je najbolj primeren in najbolj priljubljen, in ki ga na kratko imenujemo **farma SNPJ**.

Zaradi vojnih razmer smo imeli zadnjih nekaj let jako malo izletov. Toda vojna je končana in gasolina je zopet dovolj. Tudi novi avtomobili bodo kmalu na trgu. V nekaj mesecih bomo naša društva zopet delala načrte za piknike v vročih nedeljah v letu 1946. Farma SNPJ bo zopet imela vsako nedeljo tisoče zabave željnih obiskovalcev.

Nesreča je hotela, da nam je sneg porušil plesno dvorano.

Plesne dvorane pa imajo veliko privlačno moč, posebno za mladino, katero bi radi obdržali v naših vrstah. Pa tudi stari se včasih radi zavrtijo. Sklenili smo, da zgradimo novo—in bolj šo od prejšnje!

To pa bo stalo denar. Dobili bi lahko posojilo, toda kaj bi nalagali breme plačevanja obresti na rame našega članstva. Rabimo okrog \$6,000. Sklenili smo ustanoviti stavbinski sklad, v katerega naj bi naši člani in naša društva prispevali prostovoljne doneske. Ali bomo uspeli v našem prizadevanju? Bomo!

Slovenci v Clevelandu smo zbrali mnogo stotisočakov za zgradbo naših društvenih in narodnih domov. Ponosni smo nanje, ker so naša združna lastnina in nam prida, da imamo smisel za skupno delo. In ravno tako bomo zbrali tudi nekaj tisočakov za zgradbo plesne dvorane na naši združni farmi! SNPJ ima v Clevelandu okrog 7,000 članov. Samo en dolar na člana in vsota bo skupaj! Nekoliko denarja bomo dali iz društvenih blagajn, saj nam tako ne prinaša nikakih obresti, ostalo bodo prispevali posamezni člani. Zabava, katero boste uživali, bo vredna več kakor dolar vsako vročo nedeljo v bodočih letih. Ko se bo vršil prvi piknik v mesecu maju, prihodnje leto, bo dvorana že zgrajena.

Članstvo SNPJ je bilo vedno radodarno, kadar je šlo za kak dober namen. Prepričan sem, da bo tudi sedaj naredilo svojo dolžnost.

Matt Petrovich,
predsednik federacije.

KRATEK PREGLED
NASELBINE TORONTO

Toronto, Kanada.—Toronto, ali pa kakor se posebno med Angliji pogosto imenuje "Queen City," je prestolnica najbolj obljude in bogate province v Kanadi. Z nekaj nad 800,000 prebivalstva je Toronto drugo največje mesto Kanade, a po površini obsega približno 35 kvadratnih milj in bi se mogel primerjati z največjim mestom Kanade Montrealom, kateri je posebno za kanadske Francoze ne samo metropola, ampak drugi Pariz. Toronto je pač mesto, za katero se lahko reče, da se v njem tujec prav lahko izgubi. Zato se mora, predno se poda na pot s poulično železnico, najprvo informirati o svojem cilju ter se na ta način izogniti napadalni smeri.

Ker je Toronto veliko po obsegu in številu prebivalstva, je potem umevno, da so zelo razvite razne bogate industrije, med temi najbolj vojne (v tej dobi); da je mesto na vse strani prepreženo s poulično železnico, okrašeno z mnogimi malimi in velikimi parki, oblagodarjeno radi čistote in narodnega zdravja s privatnimi in javnimi kopališči ter raznimi drugimi prilžnostmi za narodno dobrobit. Prebivalstvo Toronto je v veliki večini dobrega značaja in je napram vsakemu, posebno novodošlecu zelo prijazno in naklonjeno ter mu želi ustreči v vseh njegovih informacijah in željah.

Kakor v vsakem drugem velikem mestu, tako dobimo tudi v Torontu nekakšno "centralo", sestavljeno iz raznih narodnosti, posebno angleške—bando raznovrstnih lenuhov, tatov, barab in pijancev obojega spola, od zgodnje mladosti pa do 70 leta. Vsa od teh postopcev ima svojo posebno, a že vkoreninjeno "vrli-no". Večina njih ni takorekoč

še nikoli delala ter rajši posejajo po parkih in cementnih tlakah, beračijo po ulicah in raznih lokalih; včasih ponosi tudi napadajo mirne mimogrede. Nekateri uživajo strupe, opojne pi-jake kot "lotion", "rubbing alcohol" itd.

Poleg zgoraj omenjenih so še drugi ničvredni elementi, med katere spadajo razne prostitutke, katerih je po zgradili prilično število. V to kategorijo bi mogli prišteti tudi cigane z njihovimi družinami, katerih se tudi prilično število nahaja posebno na Queen St. Ta nam vsem znana banda lenuhov se "preživlja" na ta način, da izvabi mirne in lahkomišelnice mimogrede v svojo "luknjo", ter jih v nekaj minutah s pomočjo svoje prevare oropajo. Temu dejanju potrjujejo dejstva in pogovori mnogih, kateri so mogoče tudi sami izkusili ta ciganski "trik". Za to prevaratno delo so seveda uposlene ciganke. Varnostne in moralne oblasti se trudijo iztebiti te "odpadke", ali kot zgleda niso v tem svojem delu dovolj energične.

Mesto Toronto ima pred vsemi drugimi mesti v Kanadi tudi posebno prednost, namreč v razvijanju različnih organizacij. Ono je takorekoč zibelka ali izvir skoraj vseh liberalnih, naprednih, obenem tudi nazadnjaških in najbolj reakcionarnih organizacij Kanade v splošnem. Ni še dolgo, ko smo v časopisih brali, kako so "stockholderji" ogoljufali za milijone dolarjev kanadski, še bolj pa ameriški narod s prodajanjem svojih nelegalnih delnic.

Kot po raznih velikih ameriških mestih, tako so se tudi v Toronto priselili ljudje raznih (menda vseh) narodnosti sveta, različni v šegah, običajih, jeziku, veroizpovedi itd. Med te priseljence spadajo tudi narodnosti Jugoslavije, med njimi Slovenci. Toronto je znano ne samo Slovencem v tem mestu, ampak kolikor toliko tudi marsikaterim našim rojakom, ki žive po ostalih naseljih ali pa posamezno raztreseni po Kanadi. Eden ali drugi, ako ni prišel samo na "good time", je bil v več slučajih primoran priti: ali radi svojega zdravja v splošnem ali pa radi poškodb, katere je dobil pri delu v majni, pri gozdnem delu ali pa kjerkoli že.

Prvo večje naseljevanje Slovencev v Toronto se je, razen nekoliko izjem, pričelo leta 1926. Poleg njihovega težkega dnevnega dela so se še kot imigrante začeli zanimati za posamezne slovenske ustanove, katere imajo svoje sedeže v USA. Že leta 1927 so ustanovili odsek Kranjske slovenske katoliške jednote, kateri je v takratni dobi bi brati Hrvti štel do 70 članov, ali je bil po nekaj letih razpuščen. Takoj naslednje leto 1928 je bil ustanovljen tudi odsek Slovenske narodne podporne jednote (SNPJ). Po zgradili tukajšnjega starega priseljenca je tudi ta odsek z brati Hrvti štel 70 članov, dočim se je to število v teku let znizalo in ima še danes 60 dobrostojećih članov.

Po dobljenih podatkih je bilo okrog leta 1931 ustanovljeno tudi nekakšno pevsko društvo, katero pa radi gotovih vzrokov ni dolgo obstajalo, ter je v kratki dobi prenehalo delovati.

Da so tudi naši naseljenci tega mesta občutili, eni bolj, drugi manj, depresijo, katere je trajala več let, je več kot gotovo. V času zelo razburkane dobe je naše izseljenštvo po več naših naseljih Kanade radi ekonomskih in političnih vzrokov čutilo potrebo bolj tesne medsebojne vezi in kooperacije. Tako so leta 1933 ustanovili v Kanadi prvo slovensko Vzájemno podporno zvezo "Bled" (VPZB) s takratnim in še sedanjim gl. sedežem v Kirkland Laku, Ont.

Leta 1942 je bil tudi v Torontu ustanovljen odsek VPZB št. 11 "Edinost", kateri šteje danes okrog 40 članov. Da se je ta ustanova že v mnogih slučajih izkazala za narodnega dobrotnika, dokazujejo rezultati računskih knjig, kateri so na gotovo dobo objavljeni v časopisu. Še istega leta (1942) se je pojavila med nami nova demokratska, antifašistična in vsenarodna organizacija s svojim listom Edinost, namreč Zveza kanadskih Slovencev ((ZKS), z gl. upravo v Torontu. Koliko je ona pomagala novi domovini Kanadi v

njenih vojnih naporih antifašistične borbe, je znano slehernemu naseljencu. ZKS in Edinost sta gonilni sili vseh plemenitovršičev se del našega naroda v Kanadi. Ko se je pred leti zbirala pomoč za Sovjetsko unijo, je Zveza kanadskih Slovencev vodila to humanitarno akcijo med nami in dosegla dovoljen uspeh.

Zelo veliko oziroma glavno vlogo med Slovenci je Zveza vršila od, jo še danes vrši s pomočjo svojega edinega lista v Kanadi—Edinosti od samega začetka ustanove Zdrženega odbora za pomoč svobodni Jugoslaviji, v zbiranju finančne in materialne pomoči. Tudi v moralnem pogledu je bila Zveza kanadskih Slovencev med prvimi, katere stala na strani trpečega naroda v stari domovini.

Kakor drugi naši odseki ZKS, tako je tudi tukajšnji odsek med torontskimi Slovenci vodil vsa javna, plemenita dela. Naš odsek se je dobro izkazal v času kampanje pomoči Sovjetski uniji, a še bolj pa, ko se je začela zbirati materialna in finančna pomoč za staro domovino. Z ustanovitvijo ZKS se je takorekoč začel preokret mišljenja našega naroda za progresivnost, napredek in boljšo bodočnost. Odsek šteje danes 35 članov in članice in kakor je razvidno, se bo še stalno množil.

Poleg zgoraj označenih društev in organizacij smo imeli v Torontu tudi pevsko društvo "Zvon", s približno 16-je prilično izvežbanih pevcev in nekoliko podpornih članov. Ali kakor marsikje, je tudi tu samovolja in nerazumevanje posameznih članov za skupno sodelovanje onemogočila razvoj društva. Za porast članstva odsekov ZKS in vsa ostala javna dela, katere vrši med nami in za staro domovino, gre največja zasluga tedniku Edinosti, katere od svojega početka stoji trdno na strani narodnih zahtev in pravic. Edinost je takorekoč voditeljica vseh akcij, katere je podvzela Zveza.

Na Edinost smo lahko ponosni ne samo, ker je prvi in edini slovenski list v angleškem imperiju, ampak tudi, ker brani narodne interese pred raznimi napadi reakcije. Poglavitni cilj in naloga tega lista je obenem tudi pridobivanje naših rojakov v bratsko ZKS, katere načela so progresivnost, napredek in bratska sloga. Zatorej sedaj ob tretji obletnici in jubilejni izdaji Edinosti čestitamo ter želimo, da bi v bodoče pridobila za svoje naročnike vse one kanadske Slovence, kateri niso bili do sedaj naročeni na list.

DRUŠTVENIM ZASTOPNIKOM
V LA SALLU

La Salle, Ill.—Vsem tistim društvom v La Sallu, ki so obljubila, da bodo sodelovala pri sprejemni prireditvi za članstvo, jake, ko se povrnejo v civilno življenje, naznanjam, da se bo v ta namen vršila seja v nedeljo, 23. septembra; pričetek treh popoldne. Društvo, ki ne bi bilo zastopano na tej seji, ne bo moglo sodelovati.

To naznanilo naj velja za vse zastopnike, ker posebnih vabil ne bom pošiljal. Ta sklep je bil storjen na seji društva Triglav št. 2 SNPJ, in sicer dne 2. septembra.

Fred Malgai, tajnik.

DRUŠTVENE VESTI

North Chicago, Ill.—Članstvo društva št. 14 SNPJ je na zadnji seji razpravljalo glede društvene blagajne. Ker imamo samo izdatke, dohodkov pa ne, je bilo sklenjeno, da se obvesti in povabi člani na prihodnjo sejo, ki se bo vršila v nedeljo, 9. septembra; pričetek ob dveh popoldne v Slovenskem narodnem domu.

Frank Bruce, tajnik.

Johnstown, Pa.—Na redni seji društva št. 3 SNPJ je bilo sklenjeno, da se uradno pozove vse članstvo na prihodnjo sejo, ki se bo vršila dne 9. septembra; pričetek točno ob dveh popoldne. To smo sklenili radi starih dolžnikov, kajti potrebno je, da se ta zadeva za vselej reši. Upam, da se bo članstvo udeležilo te važne seje v polnem številu. Kdor ne bo navzroč, naj bo pozneje tihi, pa če mu bodo zaključki po volji ali ne. Torej vsi na sejo 9. septembra!

Mary Vidmar, tajnica.

Japonsko pristaniško mesto Nagasaki predno je bilo razdejano po drugi atomski bombi. Ta slika je bila sneta pred vojno.

BENEFITS FOR SOLDIER-MEMBERS

At its semi-annual meeting held on August 16 and 17, 1945, the Supreme Board made several important decisions regarding members discharged from the U.S. armed forces, which decisions are herein being made known to the general membership, so that the correct interpretation of same may be presented to those concerned.

Because it is necessary that soldier-members who served in the armed forces outside Continental United States in combat areas submit to a physical examination before they are reinstated for insurance benefits which they waived at the time of induction or enlistment, the Supreme Board decided that the Society shall refund them medical examination fee, the amount not exceeding \$2.00. Members of whom such medical examination is required shall present their bills to the secretary of their local lodge who in turn will attach same to the application for reinstatement and send both to the headquarters of the Society. Payments of these bills by the main office will be made monthly.

Presented by SNPJ's executive committee, the Supreme Board also accepted a resolution which provides certain benefits for members honorably discharged from military service, that is, for those members who were prior to their enlistment or induction insured for sick benefits; also for loss of limb or limbs suffered while serving in the armed forces. These provisions are as follows:

- 1) Loss or total paralysis of one hand or arm from wrist up, or loss or total paralysis of one leg from ankle up.....\$200.00
- 2) Anatomical loss of one eye or 5/200 loss of sight of one eye.....\$200.00
- 3) Loss or total paralysis of both arms or legs.....\$400.00
- 4) Anatomical loss of both eyes or 5/200 loss of sight of both eyes.....\$600.00
- 5) Loss of four fingers at first or second joints or loss of foot up to the ankle.....\$ 75.00

In addition to the benefits for loss or paralysis of limbs, members who were insured in the \$1.00 Sick Benefit Class will also receive \$50.00 for each year of sick benefit insurance up to the maximum of \$150.00. To the members previously insured in the \$2.00 Sick Benefit Class, the Society will pay \$75.00 for each year of insurance up to the maximum of \$250.00.

The Supreme Board further empowered the executive committee to make higher payments than provided above in such special cases where satisfactory evidence has been presented that the limbs losses are greater than specified in the foregoing paragraph. A detailed account of provisions and manner of distribution for those entitled to the soldier-member benefits is set forth in the resolution which will appear in the minutes of the Supreme Board meeting. Please read it carefully.

Members who have been paying assessments into the sick and disability fund throughout their period of military service will receive their benefits for loss of limbs in the amounts as stipulated in the By-Laws.

All benefits mentioned in the foregoing are considered special benefits or donations, and are in no way to be considered obligatory on the part of the Society.

In time of need, SNPJ has always faithfully served and offered protection to her members. Let the true spirit of fraternalism always prevail among us!

F. A. VIDER, Supreme Sec'y.

FLASHES

By DONALD J. LOTRICH

CHICAGO.—Pioneer bowlers mustn't forget to go to the meeting Friday night, Sept. 7, so that the proper rules can be drawn for the new bowling season. We'll also elect officers to guide the league. "The Pioneer league has always been a handicap league which enables beginners to meet on a level with the experienced bowlers," says the notice of the meeting sent out by John Alic. All who can should join up, therefore. We can make it a very enjoyable season. The meeting will be held at the Center, 2301 S. Lawndale, starting time 8:15 p. m.—An old picture was dug up of a former league and shows old-timers as Bennie Spayer, Doc Nachtmann, Edward Arko, Rudy Hochevar and many others. It will be great to renew these acquaintances.

John and Amelia Tratar drove to California where they intend to make their home. John's mother and sister Frances have already been there for some time.—Angela Walloch has returned to Chicago from La Salle, Ill. Her husband was drafted recently.—It will be Mrs. Kokaly for Ann Plautz, henceforth. She was recently married and will live in Willard, Wis.—One by one, our boys will be marching back home and their civilian life. The latest to get out on the point system is Ernest Dreshar who has been in the troop carrier group for several years.—Leo Vider, one of Ernie Dreshar's busom pals, is home

Young Americans

DETROIT, MICH.—Notice to all members of Young Americans Lodge No. 564: Your Secretary has moved to his previous address, 442 Puritan Ave., Highland Park 3, Mich. Therefore, please mail your lodge dues to this above new address. Any problems which may arise, you may contact him by calling Un. 1-7682.

CHARLES KAITNER JR., Sec'y.

Badgerland News

MILWAUKEE, WIS.—From reports turned in to us, we understand that all who attended the outing had a fine time. A big roaring fire was in charge of fireman Otto Jereb and wieners and marshmallows were roasted, roasted, burned, still tasted good. Also hear that Sis. Leona Puncer came in from Great Lakes to meet and greet their friends at this affair. Johnny Gorishek, who patrols our streets as an MP, was also there with Mrs. Gorishek. Who was the big guy that consumed those dozen hot dogs?

A "bundle from heaven" arrived at the home of Mr. and Mrs. John (Sparky) Pink. It was a bouncing baby girl. Congratulations. Looks like another member for the SNPJ. The stork also visited the Plorkowski family and baby and mother are getting along fine. Congrats again.

Recovering from recent operations are Ann Zajec, Eddie Sterbenz and Sophie Rowley. Hope to see you in our midst again soon.

Sept. 9—That is the date of our Badger get-together picnic. This will be your last reminder to attend this affair. The committee has all arrangements ready for one grand time. The place, Kozmutz Grove, So. 92nd and W. Beloit Rd. Bus service right to the door. Make it a point to attend and bring that neighbor along. See you all there.

Watching the arrivals of troops from ETO we find that a Badger boy, Frankie Bevas, landed in New York last week. Frankie should be in our midst soon. Drop in and say hello to us, Frank, when you get in.

Are you keeping up that correspondence to those members still in the service? Let's all write and keep on writing until all the boys and girls are back.

Change of address: John Obluck, U.S.S. Maryland M.D., c/o F.P.O. San Francisco, Calif. SALTY, 584.

Spirit-o-Grains

By Whoosht

ST. LOUIS, MO.—Our regular monthly meeting will be held September 14 at 8 p. m. at the Concordia Turner Hall. Members are asked to attend this meeting because many important subjects will be discussed. Now that Victory has come, many of the members, who in the past were not able to attend meetings because of long working hours, will now be able to attend regularly. Also, since gasoline rationing has been lifted we expect to see many of our out-of-town members at our future meetings. Let's have a large crowd at our September meeting, which will be our first peacetime meeting since December 1941.

Our next social event is our Anniversary Dance which will be held November 10. The planning committee is working hard in trying to make this dance a success, so all the members are asked to do their utmost to help them along. We are all hoping that some of our boys will be home at that time so they, too, can help us celebrate this great occasion.

The SANC will hold a meeting the second Tuesday of September, which is the 11th, at the Reiss Hall, 7th and Ann. Last month their meeting was postponed because of V-J Day. A carton of cigarettes will be given away at this meeting. Members are asked to be present.

THIS AND THAT—Julia Kralj spent a week at Gary, Indiana, visiting friends. Cecilia Yartz and her children are visiting her folks at Springfield, Ill. John Zimmerman was home over the Labor Day holiday and from all reports is doing very nicely. Sanley Hervatin was home last week end from Camp Robinson, Arkansas. The Hervatins also entertained Miss Elsie Clavich from Detroit. Her mother and father also belong to the SNPJ.

Lorraine Kountz is now living in Los Angeles. She is working for the Richfield Oil Co. as the head of the Credit Department. Don't be surprised if you see Lorraine soon, because from all indications she is beginning to get a little home sick. If anyone wishes to write to her here is her address: 1623 11th St., Los Angeles, Calif.

John Buskowitz Jr. also has a new address: 2901 Long Shore Ave., Philadelphia 20, Pa.

Ben and Tillie Ducote have nestled down on their five acres. We all hope that Richard will continue to write articles for The Voice of Youth.

ATTENTION BOWLERS!

CLEVELAND, O.—The SNPJ Ladies Bowling League will open its 1945-1946 season this Friday, Sept. 7 at 9 p. m. on the Slovene Workmen's Home Alleys. Please be prompt and let's start this season with a full attendance! The men's League also will start rolling on Sunday, Sept. 9. Call Sec'y John Spilar, Glensville 3042 if your team has not been enrolled.

AGNES C. JERIC, Sec'y Ladies' League.

Trailblazer Lodge Social and Dance Sunday, Sept. 16

The Chicago Trailblazers, Lodge 100, wish to announce that a social and dance will be held at Stancik's hall, on Sunday, September 16. This will be an afternoon and evening affair, beginning at 2:30 and continuing into the late hours of the night.

The entire proceeds will go for the benefit of the Lodge's service-men's fund, a fund to be used for a gala "welcome home celebration" when the members return from their duties in the armed forces. Also, we remind all who have tickets, or who will purchase them in the meantime, that on that day we will announce the winner of the \$100.00 U.S. Victory Bond which will be given away by the lodge.

We are entertaining hopes that several of our young men in service will be home on furlough and attend this affair, among them Frank Bezla and William Blisbarrow, both of whom have seen action in the Pacific area. What do you say, Trailblazers, to dropping around for a chat with the "boys" and extend them the glad hand of welcome? Each and every one is expected to be present.

The committee in charge is making good progress in lining up all necessary arrangements for the dance, refreshments and food—and also balala for those who wish to play in the space adjoining the hall.

An invitation is extended to members of the neighboring lodges and to their families and friends. Plan to be with us on Sunday, September 16. The place is Stancik's hall at 215 E. 115 Street. A good time is in store for every one.

COMMITTEE.

Veronian Dance Sunday, Sept. 9

VERONA, PA.—It will be the "Moonlight Serenaders," for this Sunday night's, Sept. 9, dance. With the cooler evening coming up, and lots of time on our hands because of the five-day week, a big crowd is sure to be on deck.

Saturday, Sept. 14, Les Foulk and his grand band will be the feature attraction at our Veronian Club.

Remember these two dates, this Sunday, and the following Saturday, for two evenings of fun.

Those wedding bells are breaking up that old gang of ours. Within two weeks, Cupid has hit the target among members in our Veronian Lodge.

In behalf of the Veronians, congratulations to: Veronica Ugovich and Mr. and Mrs. Bregovich (formerly Frances Mestak).

So, with this reminder that our Federation is having an SNPJ Day at South Park, Sunday, September 30, I'll say So long!

MICHAEL LIPESKY.

P. S: To the Paul Martins, who not so long ago had an addition to their family, also go Veronian congratulations.

Announce Big Housing Project

NW York.—(CLNS)—The first low-rent cooperative apartment project launched under New York's Urban Redevelopment Law will be a \$5,172,800 undertaking which will go into construction as soon as possible at the close of the war, Mayor F. H. LaGuardia announced during his regular Sunday broadcast August 12.

"Here is some good news," the Mayor announced, "there is to be another housing project down on the lower East Side. It is the East River Cooperative Houses. It is cooperative in every sense of the word."

The houses will provide space for 710 family units or a total population of 2400 to 3000 persons. Owner-tenants of the new projects, the Mayor explained, will make down payments of \$500 per room and will pay rent not exceeding \$14 a room a month. The monthly payment will pay off the mortgage and meet maintenance costs. When the mortgage is paid off the rental will not exceed the actual cost of service. The tenant will become full owner of his apartment when the mortgage is paid.

Managing the huge cooperative will be A. E. Kazan who will bring to the undertaking nearly twenty years of experience as manager of the highly successful Amalgamated Cooperative Housing projects in Van Cortlandt Park and Grand Street in New York which have prospered through the world's most severe depression and the global war. Several cooperative officials

Victorian News

CHICAGO.—Vacation days will soon be over, school bells will again be ringing, and teachers will soon be calling the roll. Children should be glad of the opportunity to go to school and increase their knowledge.

There are many of us that would have liked to get education in our younger days but never had the chance. So we have to go to school in our older days and try to make up for the loss of our youth, for it's true that a person is never too old to learn.

And those of you who are planning on bowling, better come to our next meeting so that we can make proper arrangements. Don't be a wallflower! Of course, we are not all good bowlers. But we try. So come out to bowl. It is for your health as well as pleasure.

We also have some nice balala courts at the Slovene Labor Center, 2301 S. Lawndale ave. There are some players there all the time. It is a wonderful outdoor sport, lots of fun to balala. You are always welcome at the Center. Hope to see a lot of new faces at the Slovene Center.

The Perfect Circle 26 is having a "Vinska trgatav", a play in Slovene costumes. The exact day picked is Saturday evening, Sept. 29, at the SNPJ Hall, 2859 S. Lawndale ave. When you hear of a Slovene affair, go to it regardless of what or who is giving it. Let's all of us stick together, go to all the affairs. Don't be one-sided, be a good sport. I go here and there; what is the difference as long as it is Slovene. Let's not forget our forefathers. They would not want us to forget our Slovene tongue.

Victorians meeting nite will be Thursday, Sept. 6 at Bergers, 2653 S. Lawndale ave. So be present. This is one meeting nite that I'll not be present as I'll be on my vacation in Nokomis, Taylorville and Kansas City, Kans.

Now how many other members can say it's their first meeting that they miss in years? I think that you all should try to do the same. It is fun to attend meetings of any kind. In many cases fraternal friendship leads to the key of happiness in the world.

Sister Jule Kalan will take over my job on meeting nite. Thank you, Jule, and I'll be thinking of all of you on meeting nite. But I'll be in Kansas City, Kans.

We Victorians wish our sister Ann Torta of Alhambra, Calif., a speedy recovery. Also sister Katherine Pouhe, 2772 Frances place, Chicago.

Don't forget your dues and meeting Sept. 6. With peace now, let's hope that all of the boys will soon be home and back to work.

MARY E. NOVAK.

They Said Last Week

Secretary of State J. F. Byrnes:

"The United States is today a bastion of democracy and private enterprise. In many countries throughout the world, our political and economic creed is in conflict with ideologies which reject both of these principles. To the extent that we are able to manage our domestic affairs successfully, we shall win converts to our creed in every land. If we are successful in realizing the enormous productive potential of our system, we shall have a standard of living which will be stable and prosperous America will be the marvel of the world. A strong, give courage and hope to all friends of democracy abroad. The example we set will certainly affect, and may even determine, the direction of the world's political and economic development."

Spruille Braden, United States Ambassador to Argentina, speaking at a thanksgiving service held by the American community in Buenos Aires:

"... No longer can a self-respecting world standing for the rights of man under democracy accept a government that rules through violence and humiliates man under dictatorship. To assure the peace of the world we, the victors of democracy, must and will establish the only legitimate sovereignty: the inviolable sovereignty of the people. That is our pledge of gratitude to those who have given their lives to make the world free."

—COMMON COUNCIL.

COMRADE DANCE

CLEVELAND.—Tomorrow, Saturday, Sept. 8, at the Slovene Nat'l Home will be the date to get together and renew old acquaintances. Music by Pete Sznick and his orchestra. Interest in the dance is gaining momentum. Do not fail to attend and bring your friends along.

J. F. FIFOLT.

are among the sponsors of the project.

The banks which will participate in financing the undertaking are the Bowers Savings, the Emigrant Industrial Savings Bank, the Manhattan Savings Bank and the Seamen's Bank for Savings. Papers for the project were signed in the Mayor's Office at City Hall.

N. Y. All Americans

BROOKLYN, N. Y.—The August lodge meeting was poorly visited and the lack of attendance may be attributed to over celebration of V-J Day and vacation time. At any rate the business of the day was completed accurately and quickly. We are glad to hear that brothers Victor Bazyl, Walter Kochever and Frank Sotoshek have reported well to the lodge secretary.

Congratulations are due our sister Barbara Arshen who was recently married. We are glad to hear also that brother Albert Skarya will soon be discharged from the army. Here's hoping that you resume your habit of regularly attending lodge meetings. All! Sister Ann Padar was one surprised person to learn she was working for an engineering concern closely connected with the work of the atomic bomb.

V-J Day has arrived and slowly but surely we are becoming accustomed to living in a peaceful world. The week was one for celebration in New York City and block parties are still a very common sight.

The weekend of August 10 found the Padar family at Alexandria, Virginia, and Fort Belvoir to witness the graduation exercises of Frank Padar. He became 2nd Lieutenant of the Army Engineers after a hectic seventeen weeks training and schooling. Because of a delay en route he was fortunate to be home for a few days and also was home for the official V-J Day announcement. He is now at Granite City, Illinois, Engineer Depot where he expects to remain for eight weeks before obtaining a further assignment.

That weekend also we all paid a brief visit to Amy and Jim Fishenden of Arlington, Virginia, both officers of the Columbine Lodge 760 SNPJ.

A significant gathering was sponsored by the Union of Yugoslav Americans on Wednesday, August 22 at the Manhattan Center. At this time Louis Adamic and ambassador Stanoje Simic spoke in addition to many other notable Yugoslavs from various parts of the world. At this time the program was made especially interesting by the appearance of Zinka Milanov, Metropolitan Opera star, Zlatko Balokovic, famous Yugoslav violinist and the Partisan chorus. The rally was one which was different in the respect to the atmosphere was a changed one. At this time we can look back on the success of most of the actions our people took during the war through various noteworthy branches. With the war now we look for a better world for the people in Europe as well as here.

August 23, 24 and 25 were the days allotted for the collection of money in the streets to furnish and equip tubercular clinics in Yugoslavia for children. Representing the new York All Americans were Cecilia Murin, Mildred Padar, Mrs. Gertrude Mutz, Mrs. Frank Padar,

Jerry Corel, Mr. Ludwig Mutz, etc. This was a novelty sponsored by the American Committee for Yugoslav Relief which gave our people an opportunity to get out in the streets and get the general public view toward Yugoslavia and the people in it. The servicemen were found to be most generous toward the cause as they are in about the best position to realize how very much help the Yugoslav Partisans have been to the Allies during the war. A good number of air corps personnel told people collecting of how their lives were saved by the Yugoslavs when they fell down in Yugoslavia after returning from bombing raids over Germany. Of course there are always those who pass contradictory remarks of opposition. But to get a general point of view you have to listen to all sides. All in all the campaign was a very successful one. The actual financial income will not be known until all the cans have been returned.

Now that many boys have and are returning from the European battlefields we get many first hand reports and news. We often hear of the tremendously high prices our boys are paying in purchasing our souvenirs or even refreshments in foreign countries. Such doesn't seem to be the case insofar as the Yugoslavs are concerned. They are reported to be a very proud race and do not accept anything unless they can give something in return no matter how insignificant. This is certainly another characteristic of which we can well be proud that we are Slovenes or Slovene descent.

On Saturday, August 25, singing society Slovan sponsored a beer party at the Slovene hall, which was very successful. SANC secretary and SNPJ supreme treasurer, Mirko Kuhel was present as he was in town for an important meeting. Also on that evening we made the acquaintance of S. I. c. Johnny Hodnik who hails from Duquesne, Pa.

The honor roll committee is busy preparing for the Victory concert to be held on Sunday, Sept. 23, at the Slovene hall. More details shall be given later.

Now that the summer season drawing to an end the Junior All Americans will resume their meetings. School reopens in New York City on Monday, September 10. The meeting of SNPJ Juvenile Circle 30 shall take place on Sunday, Sept. 16, at 3 p. m. at the Slovene hall, 23 Irving Avenue, Brooklyn. We have a number of birthdays to celebrate and therefore shall have quite a busy schedule that day.

For Friday, Sept. 21, is scheduled the New York All Americans regular monthly meeting to begin promptly at 8 p. m. at the Slovene hall also. We hope to see a much improved attendance as many of our members are no longer employed at war industries and now work more regular hours. Let us see the real Victory spirit by a record attendance at this meeting.

JENNIE PADAR.

NOTATIONS

By Frances L. Rak

CHICAGO, ILL.—Last Saturday evening we were happy to be able to participate in Waukegan's Jolly Juveniles' "Penny Carnival." The crowd was jovial and we played bingo till we finally won a prize. Our younger Perfect Circle group enjoyed the "Fishing Pond," and we were all decorated with the beautiful leis. We're glad that the affair was such a success for all the Jolly Juveniles and their Manager's efforts. We renewed many acquaintances and had really a grand time.

The Chicagoans attending were the Anton Andres family, the John Rak family, the Bob Sannemanns, the Anton Trojar family, Dot Galavan, Bill Kovacic, John Rokavec and Richard Zasadil. Some of the gang were with the Stritars "doing the town" and some of us stopped in to see the Dobrovolac family.

PERFECT CIRCLE—There's going to be a meeting of Perfect Circle members Saturday, Sept. 8, at the SNPJ hall. Don't forget to be present!

VACATIONERS—Many Perfect Circle members were away on vacations the past week. First we had a card from Marion Cervenka from McHenry, Ill. Myra Beniger was vacationing in Michigan. Ella Mae Selak postcards us from Franklin, Kansas, and says what beautiful scenery and hills; they went by auto.—Doris and Sylvia Trojar had a wonderful time on a farm in Paw Paw, Mich. Now, they all have to return to their fall classes at various schools for another ten month period.

VINSKA TRGATEV—Plans are being formulated to have a grand old time at Perfect Circle's "Vinska Trgatev." The date set aside for

that Grape Harvest is Saturday, Sept. 29, at the lower SNPJ hall. Some of the decorations are up already and from what they tell me—"that's nothing."

The evening's feature will be the giving away of a 48 pc. dinnerware and 23 pc. kitchenware set in cal-tail design. Admission to Vinska Trgatev is only twenty-five cents, with all proceeds going to Yugoslav War Relief.

PIONEER BOWLING LEAGUE—There will be a combined meeting of the men's and women's bowling leagues this Friday, Sept. 7, at the Slovene Labor Center at 8:15 p. m. The league is run on a handicap basis, so there's room for beginners also. Bowling will be at Bennett's Bowl every Wednesday evening. It is the duty of all who wish to bowl in this year's league to attend the Friday meeting.

SERVICEMEN—Leo Vider is home on a month's furlough.—Cpl. Henry Rak is home from Germany on a thirty-three day furlough. Hank was on his way to CBI theater when V-J Day was proclaimed and so he was fortunate to turn around and he had to go to New York instead. He has three battle stars and was overseas nine months.—Frank Dobrovolac of Waukegan had a birthday last Friday and also an honorable discharge from the Navy. Wasn't that nice!—It looks like Frank Zordani may be home before long also.—From John Medvesek we hear that he is on his way home on a thirty day furlough from Germany. He has five battle stars and if you recall last December, he was listed as missing for about ten days.—From out West Newton, Pa., we

Continued on page 11

Postwar Housing Program

A bill has been introduced by Senator Wagner of New York and Senator Ellender of Louisiana which sets a goal of 1,200,000 new homes a year for at least the first five years after the war. The government would participate in the drive for this goal by helping cities clear slums, aiding farmers in building houses, and expanding existing federal housing programs.

Senator Wagner stated that the legislation "proposes the complete housing program for which people throughout the country, countless in number, have waited long and long."

Major Construction Increase

The goal of 1,200,000 homes a year would be between four and five times the prewar construction which averaged 273,000 annually in the decade that ended with 1939. The program would require annual expenditures of \$6,000,000,000 to \$6,000,000,000 a year and provide, directly and indirectly, 3,000,000 to 4,000,000 jobs. Here are the highlights of the proposed program:

All federal housing activities would be consolidated under one agency, the National Housing Administration (NHA).

Federal assistance would be given to wipe out blighted and slum areas in cities. This would be done in two ways. The NHA could lend money to cities to acquire land for new housing developments. And if the NHA Administrator found further aid was necessary, he could provide Federal contributions over a 45-year period so that the city could lease or sell the property at reasonable figure to private interests for re-development.

The legislation provides for \$50,000,000 of loans for financing the acquisition of blighted areas in the first year, the amount increasing annually until it reached \$250,000,000 after five years. Interest rates would be determined under a formula based on what the Federal government has to pay on its own borrowings. The measure also provides for government contributions of \$4,000,000 for such projects in the first year and these would rise to \$20,000,000 annually.

The present Federal insurance of mortgages would be expanded with the aim of getting insurance companies and similar institutions interested in rental housing. They would be guaranteed an annual return of 2 1/2% after depreciation and operating expenses on a 50-year investment. A ceiling of \$1,000,000 would be put on this type of mortgage insurance. The Housing Administrator would determine appropriate rents. Senator Ellender estimated that this would bring about a reduction of 25% to 40% in rents below prevailing levels.

Federal housing assistance would be given local communities under construction of public housing for low income families. Contributions under this provision would amount to \$5,000,000 for the first year and increase until they reach \$25,000,000 annually. Construction costs for this type of public housing would be limited to \$1,000 a room in cities under \$500,000 and \$1,250 a room in larger cities.

The national Housing Administration would be authorized to make loans to local public agencies for remodeling, repair and reconstruction of existing housing.

Farm Loans Planned

The Secretary of Agriculture would operate a loan program for farmers who could not otherwise obtain credit, at 3% interest for 40 years. He would also make loans for construction of housing for seasonal agricultural workers. And the National Housing Administration, in cooperation with other government agencies, could make loans to public agencies for the construction of rural renting housing. The interest would be under a formula based on the interest paid by the Federal government.

Finally, the legislation provides for government research on housing.

Bread & Butter.

Let Us Organize Active Juvenile Circles

By Michael Vrhovnik

Did you know that a Juvenile Circle can be organized with only seven juvenile members in any locality where there is an SNPJ Lodge? Yes, that is true. Your lodge or any other lodge in the Society may organize their juvenile members into local branches called Juvenile Circles of the SNPJ—these managed and supervised by adult members elected from the parent lodge with which they are affiliated.

Juvenile Circles are a great deal more than just organized groups of boys and girls. They are, in fact, potential training centers where the fundamentals of fraternalism and democracy can be taught and tested—where our juvenile members can be better fitted to work, play and plan together in harmony.

It is natural for a healthy, normal boy or girl to want to belong to an organized group—a juvenile circle all of their own where they can meet once or twice each month to talk things over, formulate plans for future activities, and then work together in carrying them out successfully. Programs for their meetings and other occasions are valuable assets when planned from the standpoint of education, entertainment and exercise. Their purpose should be, primarily, to build character and friendship, develop keener minds and healthier bodies, and to generate a stronger desire for cooperative endeavors.

We know that children love social life and gaiety. They enjoy participation in competitive games, contests and sports of all kinds. Entertainment programs, handicraft projects, drills and fancy marches, and gymnastics, too, come in for a large share of their enthusiasm and usually inspire their talents toward a higher standard. Picnics, dances and parties are other forms of activity which provide a healthy outlet for their pent-up thoughts and energy. It has been proved, beyond a shadow of a doubt, that boys and girls trained in social, cultural and athletic activities quickly form a strong sense of responsibility and appreciation for things that are useful in later years and, upon their transfer to the senior department of the Society, very often become active in lodge work, bringing with them new ideas and stimulating interest.

Because of the foregoing facts, we again appeal to our lodges to organize their juveniles, and thus provide them, early in life, with opportunities to learn the real value and the many advantages of cooperative effort. There are scattered throughout the jurisdiction of the Society scores of lodges who could very easily organize and support a Juvenile Circle. This should be the aim of every active SNPJ lodge—the outstanding objective in its post-war program.

Repeating what was written some time ago . . . Only through the organization of a Circle can the juveniles in your lodge obtain all the advantages offered by the SNPJ. Upon the youth in our lodges and circles depends much of the future progress and growth of the Society. How well they will lead and work together for its welfare in the years ahead depends a great deal on the training received in the early stages of membership in the basic principles and fundamentals of fraternalism and democracy.

In planning the organization of a Juvenile Circle, it is very important to know first of all that you have adult leaders upon whom you can depend to assume the duties and responsibilities of management. In case there is no one within the lodge willing to accept this office, the next step then is to go outside the ranks of the lodge and try to induce some one, who is qualified for this type of work, to join the SNPJ. It will be necessary in every instance to provide some monetary reward for services rendered just as is done for the secretary, president, and other officers of the lodge. Good leadership is as essential for juveniles as it is for adults. Without it there can be no real, lasting progress, and without reasonable compensation for work performed, we cannot expect to retain them at their posts.

Next to good leadership it is important, of course, to have enough juvenile members, in the ages when they can be expected to attend meetings, socials, and other events to not only start a Circle, but to assure a reasonable degree of activity and progress for some time to come. As stated in the opening paragraph, seven members is the minimum number required to organize a group of this kind, but as many more should be encouraged to join as possible. Members, ten years of age or older, make the best prospects for an active Circle, although there should be no objection to accepting younger members who want to belong.

It will be necessary for the sponsoring lodge to approve the proposed organization of a Circle, and to elect some one as its manager. It will be necessary, depending on the size of the membership and the community, to elect or appoint an organizing committee of three or more members to help with the work of getting the Circle started. It would be wise, in any case, to give one or two of the older juvenile members, who are interested in the movement, a place on the organizing committee. When this committee is ready to function, the names and addresses of all juvenile members in lodge should be furnished by the secretary. These should be listed in a notebook for reference. To this list should also be added the names of prospective candidates for membership in the community, who might be induced to join the SNPJ. The organizing committee should then begin the work of visiting the members and prospects.

The committee should divide the work, visiting as many juveniles before the first meeting as possible. In each and every case the purpose of the Circle should be explained to the parents and their consent obtained to allow the children to become members, to attend meetings, etc. When a sufficient number of members have pledged to join, set the date and place for the initial meeting. Notify all the members you have previously contacted, inviting them to be present. You are ready to organize a Juvenile Circle of the SNPJ.

Since this is the 20th Anniversary of the establishment of the English-speaking Lodge movement in the SNPJ, let us, therefore, honor this significant event by concentrating more thought and effort on the juvenile membership—the youth of the SNPJ and, wherever possible, organize a Juvenile Circle.

Juvenile Circles

Perfect Circle No. 26 Attends Waukegan Carnival

CHICAGO.—Last Saturday night several Perfect Circle members and their parents attended the Penny Carnival sponsored by the Jolly Juvenile Circle 24 up in Waukegan, Illinois.

While some of the members doubled up in cars going up, Bill Kovacic, Richard Zasadil, Johnny Kovacic, Bob Sannemann and myself caught the North Shore train for the trip. We arrived there simultaneously with the others, namely, Anton Trojar and daughters Sylvia and Doris, Dorothy Galavan, John and Frances Rak and daughter Joanne, and Mary and Anton Andres and daughters Myra and Ellen.

It was pleasant visiting with our many Waukegan friends, and everyone was so friendly that we felt right at home in just a few minutes. We did have fun playing bingo, even if we didn't win the "little brown jug" that Bill Kovacic had his heart set on. Frances Rak, whom we know to be a whiz at figures, guessed the right amount of beans in the jar, and was co-winner of \$1. Sylvia Trojar won a luscious looking cake in the cake-walk, and promised us all a "coffee and party." We enjoyed the carnival, and thank the Jolly Juveniles and their advisers for a grand time.

After the carnival ended, those ever-hospitable folks, Frank and Christine Stritar took my group in tow, and we indulged in one of the best friend chicken dinners we have ever tasted. We were then shown the highlights of the Great Lakes Training Station and those of Waukegan, too. Between all this, talk of the activities of "Your Circle and our Circle" floated through the air, and before we knew it, we had to be at the station to catch the 1 o'clock train. The Stritars always go out of their way to make the Circle's visit the kind we remember for a long time, and from all the boys, Bob and myself, a hearty and sincere "Thank you."

ANN SANNEMANN, Mgr.

A Report from Circle 11

FRANKLIN, KANSAS.—The Jolly Kansas Juvenile Circle No. 11 met at the Franklin Community Hall on August 12, with the attendance being fair. President John Zibert called meeting to order at 2 p. m. Dick Fogliasso was introduced. Donald Girardi enrolled him.

Norine Nepote gave a very interesting report on the SNPJ.

A small birthday affair in honor of Madeline Borello who celebrated her birthday August 28.

Important topics were read from The Voice of Youth.

Business discussion was taken up. Various prizes were won by Katherine Palazzara, Madeline Borello, and Fred Bogina.

Donald Girardi read jokes for entertainment.

Be sure to be present at our next meeting September 9, at 2 p. m. for important discussion.

FRANCES SLANSEK, Rec. Sec'y.

Co-op School

CHICAGO.—(CLNS)—Rochdale Institute, national training school in consumer cooperation, will open an eight weeks intensive training course beginning September 9. The first four weeks of the school will be held at College Camp, Lake Geneva, Wis. The remaining four weeks will be at George Williams College, Chicago.

Director of the courses will be Morris Mitchell, former head of the Department of Education, Alabama State Teachers College. The faculty will include Cecil Crews, training director at Central Cooperative Wholesale and Don Schwartz of the School for Workers at the University of Wisconsin. The section of the courses dealing with philosophy and theory of cooperatives will have as instructors Dr. James P. Warbasse, president emeritus of The Cooperative League of the USA; Father Martin Schirber, Dean of St. John's University, Collegeville, Minnesota; Les Bright, vice-president of the Saskatchewan Union of the Cooperative of Canada and Father Leo Ward, professor of philosophy at Notre Dame.

The second four weeks will emphasize techniques of cooperative business, finance and education. The faculty for this period has not been announced and will be made up largely of staff members of regional cooperatives.

Tuition for the eight weeks is \$50. Students will live at Lake Geneva in buildings that are part of the summer recreational and educational center operated by George Williams College. In Chicago, accommodations will be available in the dormitories of George Williams College. For further information, write C. J. McLanahan, Acting Director, Rochdale Institute, 243 South Dearborn Street, Chicago 4, Illinois. A special catalog is now available.

This and That

By Peter Eliah

For Full Employment

The public press is giving considerable space to the debate on the Full Employment Bill, and we are going to hear a great deal more about this bill when Congress convenes.

It is becoming significantly more clear that if we are to avoid another serious depression and widespread unemployment, it will be necessary to employ the resources of the federal government in planning and controlling our economic system.

And the full intent of this bill is aimed in making our economic system function with the aid of the Federal government.

Whether, if this bill is enacted into law, this can be accomplished is a matter of debate with economists.

But it is significant that the trend of thought in Washington and elsewhere is that, if the government doesn't take a positive stand against unemployment, we will continue to have widespread unemployment in the future. Hardly any responsible people feel that private industry can do it alone.

Bishop Oxnham, President of the Federal Council of Churches, eloquently amplified this thought in his address to the Senate Committee. He said:

"Failure to use the full productive power of the Nation is to sabotage the future. It is real labor applied to real material on real machines that means real wealth. To fail to use such labor is to make the future poorer in a material sense, and when we consider what happens to the mind and heart of the unemployed man, it is to make the future poorer likewise in a spiritual sense." And,

"Too many men who objected quite properly to the killing of little pigs were silent in the presence of mass unemployment in which a man's self-respect is killed and as a result of which we failed to produce necessary goods which, as far as true wealth is concerned, has precisely the same effect as the destruction of goods."

He concluded by saying, "An economic order that cannot provide opportunity for all to work cannot endure."

John Zugich Reveals Some War Secrets

DE PUE, ILL.—Although cloaked by government censorship for two and one-half years, it could be revealed today that John Zugich, son of Mr. and Mrs. John Zugich Sr., De Pue, has been serving that length of time as the director of pharmaceutical service at the Oak Ridge, Tenn., atomic bomb plant.

He was able to reveal this fact in a letter to his parents, although, he himself, had no idea what was being done in the plant, situated 15 miles from the town of Oak Ridge.

His mother, too, was able to shed some light on a trip she made to visit his son and family in Oak Ridge this spring. She told today of being granted a 10-day permit to enter the town and renewing the permit every 10 days until her visit ended. Upon leaving she was sworn to secrecy not to tell of the visit nor of the size of the town which has now grown to a population of 75,000, the fifth largest city in Tenn.

In writing to his parents, John said, "For the past two and one-half years we had to keep a secret that for a time we thought would not be released during this war. When I came to Oak Ridge we had only about a 1,000 people and about 30 houses. We had no stores, movie theaters, or schools.

My association has been with the medical set-up for the town. We started with about 10 doctors and two nurses and myself as pharmacist. We wore hip-length boots to and from work daily, since it rained incessantly and the bulldozers crawling all over the place kept mud way over our ankles. From a small frame building we finally built our hospital on another site and moved in. A million dollars was spent on our building and equipment, so that I have had an opportunity to build a hospital pharmacy organization that is beyond the wildest hopes I had when I accepted the job. We now have over 50 doctors on the staff (all army officers), over 400 nurses and a total of over 600 people working in the hospital.

"It has been a great moment to be able to say that I have been in a place that may revolutionize all forms of energy. Do you realize that some day this sort of thing will be used for power in a million different ways in transportation, and an energizing force? But most of all let us hope that it will be a real 'persuader' to prevent future wars. The next war will doom a nation before they realize it, and God help us all if there is another one."

John Zugich is a graduate of De Pue high school and attended the University of Illinois School of Pharmacy, Chicago. Prior to becoming head of the pharmaceutical service in Oak Ridge, he was supervisor of the pharmaceutical dispensary at the University hospital, Ann Arbor, Mich. He is a member of SNPJ.

John is the author of an article, appearing in the "Hospital Pharmacy," which dealt with the subject "Internship Open Door to New Professional Horizons."

Farm War

"Prosperity" Makes Post-War Problems

Two recent reports of the Department of Agriculture—"The Balance Sheet of Agriculture—1945" and "What Peace Can Mean to American Farmers," show the futility of a "war to preserve the system of private enterprise," lend weight to the contention that landed farmers (like most industrialists and some labor) are over keen on "fool's gold," and prove the aftermath of a preventable war always brings problems—war can never settle.

Here are some striking findings of the Balance Sheet—

"Agriculture, as measured by the dollar value of its physical goods, has increased from a 49-billion-dollar industry to a 74-billion-dollar industry during the 5 years ended January 1, 1945. During 1944 alone the increase was from 69 to 74 billion dollars. Financial assets such as currency, deposits, and war bonds increased from an estimated 5 billions dollars on January 1, 1940 to 13 billion dollars on January 1, 1944 and to nearly 17 billion dollars on January 1, 1945."

"The increase in value of physical assets during 1944 was largely the result of a 4.7 billion dollar rise in land values."

"During 1944 the proprietors' interest in agriculture rose 8,447 million dollars while the creditors' interest was reduced about 222 million dollars. In the 5 years ended January 1, 1945 the proprietors' interest has increased over 8 billion dollars while the creditors' interest has decreased over 1 billion dollars."

"Total assets associated with agriculture were valued at more than 10 times total indebtedness on January 1, 1945, compared with a little more than 5 times total indebtedness at the beginning of 1940."

"Financial assets on January 1, 1945 were about 1.9 times the total debt, whereas a year earlier they were 1.4 times the debt, and on January 1, 1940 only one-half of the total debt."

In 1923, farm real estate debt was at its peak—nearly \$10.8 billion; on January 1, 1945 it was only about \$5.3 billion—less than half as much.

"What Peace Can Mean to American Farmers," is a sober appraisal. "Unless definite steps are taken to prevent it, peace may mean a substantial decrease in demand for agricultural commodities."

"Hence, it follows that unless the Nation is looking forward to a post-war world in which its farmers are much less prosperous than during the war period, positive and practical substitutes for the war-induced demand for agricultural products must be found."

Looking ahead to 1950, the report concludes:—

"What peace can mean to American farmers depends more on the level of business activity and non-farm employment that can be maintained after the war than upon anything else."

"With a general price level about the same as in 1943 and with no more than 2 million workers 'frictionally' unemployed, the national income, after reconversion—or about the year 1950—would stand at approximately 150 billion dollars; and a sustained export outlet could be maintained for about 6 billion dollars' worth of American goods—almost 20 percent or 1.2 billion dollars' worth of which would be agricultural products. This could be done with a moderate degree of international collaboration."

"Under these circumstances, and without any governmental programs to support farm prices or to induce changes in farm production, the prices for farm products on the average would stand at about parity, compared with 119 percent of parity in 1943."

"Cash income from farm marketings would amount to about 17 billions, or only about 2 billions less than in 1943. Some farm prices, however, would be substantially lower than others, as compared with recent wartime levels."

"Allowing for moderate improvements in technology," before 1950, all domestic and foreign demand could be produced on about 23 million fewer acres than were used in 1943."

Should unemployment reach 17 millions, comparable with the early thirties—"the national income would be hardly more than one-third of what it would be under full employment, and agriculture would be prostrate again—as it was then."

"Even conditions under which 7 millions of the 60 million workers were out to work would create great difficulties for agriculture. Farm income would fall to two-thirds of what it would be under full employment, the average level of farm prices would be only three-fourths as high, and the parity ratio for average farm prices would stand at less than 90 percent."

Unemployment will probably be 2 million next month, and will reach at least 7 million by next Spring—if Government again abdicates its function in favor of the dictatorship of private ownership—or even renews its program of bribing owners not to sabotage production too much.

America's big test is in America—not in Europe or in the Pacific area.

Mechanization compels socialization.—PEOPLES LOBBY.

Atom Is Harnessed; Who Will Benefit?

The Japanese were not the only people shocked by the "atom bomb."

It also shocked the army "brass hats" who have been trying to put over peacetime conscription before the end of the war. The old-style army draft scheme envisions looks futile and outdated by bombs which can wipe out whole armies, cities, and even nations.

Also shocked were the professional militarists of all countries. Even they must begin to realize that scientists are becoming at least as important as generals and admirals, and that war is too dangerous a game for the world to play any longer.

All thoughtful were startled, but hopeful, about the future vistas opened by the bomb. Does it mean that—sooner or later—hard labor will be abolished, and human beings set free to guide the enormous forces loosed from atoms?

Or will those forces be locked up by some "supertrust" to throw millions out of jobs and roll up fabulous profits?

In war, who will control these irresistible forces—the people or some tyrant armed with power undreamed of by Caesar, Napoleon or Hitler?

Fortunately, as the discovery comes first in America, the answers to these portentous questions are still in the human hands.

Despite the pages of information published about the bomb and its atoms, anyone unfamiliar with the subject has only hazy ideas about what it means and how it works. No one can hope to clear up the mystery by a few words, but several simple facts may help.

Until recent years, scientists thought that, if you split iron, copper or some other "element" down to its smallest particles, you got atoms, so small you could not see them, but solid "matter." These were considered unchangeable, and the scientists laughed at the old "alchemists" who dreamed of changing other elements into gold.

Then a series of amazing discoveries revealed that atoms are made up of "positive" and "negative" electricity, with practically nothing solid in them. The simplest atom is that of hydrogen, a gas.

The hydrogen atom is made up of one "electron" charged with negative electricity and one "proton" of positive electricity, with space between them. The electron revolves around the proton, like the earth around the sun.

If the proton were enlarged to the size of a buckshot, the electron enlarged in the same proportion would be the size of a 20-foot balloon. The distance between them would be as far as from Washington to New York.

Other atoms, such as the uranium atoms used for the new bombs, are likewise mostly space, but have more electrons and protons than hydrogen.

Thus the "solid" atoms, had the "solid" earth made of them, are found to be made of empty space and "energy" in the form of positive and negative electricity.

Some of this energy is released when an atom explodes, as in the bomb, and atoms of a different kind are formed. The alchemist's dream comes true—not to produce gold—but death and destruction. Perhaps gold can be produced later, and it will become so plentiful nobody will want it.—Labor.

Latin America Special Lecture Series

CHICAGO.—Because of the current emphasis upon an interest in Latin American affairs and in relations of Central and South American countries with the United States, the Chicago Natural History Museum will present a special series of three free lectures on our neighbor nations. It is announced by Colonel Clifford C. Gregg, director.

Sullivan C. Richardson, well-known explorer, has been booked for this series, as a public service made possible through the courtesy of the Plymouth and Dodge Divisions of the Chrysler Corporation sponsoring a tour of principal cities under the direction of the Association of American Colleges.

The lecture will be given in the James Simpson Theatre of the museum on Thursday and Friday evenings, September 13 and 14, at 8 o'clock, and Saturday afternoon, September 15, at 2 o'clock. The series, entitled "Adventure South," consists of these three titles: "Adventure South of Cape Horn" (Thursday); "Rubber River" (Friday); and "Good Neighbors and Strategic Materials" (Saturday).

The general public is cordially invited to attend these free lectures. School teachers and students of Latin American affairs will find them particularly informative. Interested persons are urged to attend all three. Reservations must be made in advance, either by postcard or by telephone (WABach 9410). Tickets will be mailed if time permits, or held in reserve at the door until the time of the first lecture.

NOTATIONS

(Continued from page 8)

found out that T. Sgt. Stanley Peve, a flight engineer on a B-29, was hospitalized. Nothing serious, they say, tho.

Zasadil spent a lively vacation in and around Chicago—George Ratkovich's wedding date has been changed to the latter part of September instead of Nov.—The Louis Benigers have returned after a two weeks' vacation in Michigan.—The John Raks spent a busy "vacation" in Gary last week and also in Chicago and Waukegan.

ALL-A-ROUND—Butch and Lil, Chicago and Waukegan.

